

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2012-2013

11 JUILLET 2013

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à Bruxelles le 10 novembre 2009

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	26
Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale	27
Avant-projet de loi	41
Avis du Conseil d'État	42

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2012-2013

11 JULI 2013

Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te Brussel op 10 november 2009

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	26
Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden	27
Voorontwerp van wet	41
Advies van de Raad van State	42

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le gouvernement soumet aujourd'hui à votre approbation l'Accord, fait à Bruxelles le 10 novembre 2009, entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale (ci-après « l'Accord »).

Conformément à la déclaration de principe adoptée par la Conférence interministérielle de la « Politique étrangère » du 20 janvier 2011, il s'agit d'un traité à caractère mixte.

A. Contexte général dans lequel s'inscrit l'Accord

Dans une économie mondialisée, la coopération fiscale entre les États est essentielle notamment pour permettre aux États d'appliquer et de faire respecter leurs législations fiscales. Une coopération fiscale efficace permet de faire en sorte que les contribuables qui ont accès à des opérations transnationales n'aient pas davantage de possibilités de fraude et d'évasion fiscales que ceux qui n'interviennent que sur leurs propres marchés nationaux. La pérennité d'une économie mondiale ouverte dépend de la coopération internationale, y compris en matière fiscale.

L'échange de renseignements constitue une partie essentielle de cette coopération internationale en matière fiscale. Il s'agit d'un moyen efficace pour les états de protéger leurs propres bases d'imposition et de lutter contre les «paradis fiscaux» et les pratiques fiscales dommageables.

L'échange de renseignements peut reposer sur divers mécanismes. Dans le cas d'une convention fiscale générale concernant l'impôt sur le revenu, l'échange de renseignements découle d'une disposition inspirée de l'article 26 du Modèle de Convention fiscale de l'Organisation de coopération et de développement (OCDE). Lorsque la conclusion d'une convention préventive de la double imposition ne s'avère pas possible, l'échange de renseignements peut être organisé par un accord *ad hoc* dont les dispositions s'inspirent du Modèle OCDE d'Accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale. L'Accord qui est aujourd'hui soumis à votre assentiment s'inscrit dans cette dernière démarche. Étant donné l'importance limitée de l'économie du Liechtenstein et des relations économiques entre la Belgique et le Liechtenstein, il n'a pas paru opportun de conclure une convention préventive de la double imposition. En outre, au moment de la conclusion de cet accord, le Liechtenstein était en train de mettre en place un

MEMORIE VAN TOELICHTING

De regering onderwerpt heden aan uw instemming het op 10 november 2009 te Brussel gedane akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (hierna « het Akkoord » genoemd).

Overeenkomstig de principebeslissing die werd genomen door de Interministeriële Conferentie « Buitenlands beleid » van 20 januari 2011 gaat het om een verdrag met een gemengd karakter.

A. Algemene context waarin het akkoord moet worden geplaatst

In een mondiale economie is het essentieel dat de Staten samenwerken op fiscaal vlak, meer bepaald om de Staten in staat te stellen hun belastingwetgeving toe te passen en te doen naleven. Door een efficiënte samenwerking op fiscaal vlak kan men ervoor zorgen dat belastingplichtigen die toegang hebben tot grensoverschrijdende verrichtingen niet meer mogelijkheden tot fraude en belastingontduiking hebben dan die welke slechts op hun eigen nationale markt actief zijn. Het voortbestaan van een open wereldconomie is afhankelijk van internationale samenwerking, daaronder begrepen internationale samenwerking op fiscaal vlak.

De uitwisseling van inlichtingen vormt een essentieel onderdeel van die internationale samenwerking op fiscaal vlak. Het is voor de Staten een efficiënte manier om hun eigen belastinggrondslagen te beschermen en om de «belastingparadijzen» en schadelijke belastingpraktijken te bestrijden.

De uitwisseling van inlichtingen kan op verschillende manieren verlopen. Indien het gaat om een algemene belastingovereenkomst met betrekking tot inkomstenbelastingen, volgt de uitwisseling van inlichtingen uit een bepaling die gebaseerd is op artikel 26 van het Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO)-Model van belastingverdrag. Wanneer het sluiten van een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting onmogelijk blijkt, kan de uitwisseling van inlichtingen worden georganiseerd door een akkoord *ad hoc* waarvan de bepalingen gebaseerd zijn op het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden. Het akkoord dat vandaag aan uw instemming wordt onderworpen, sluit aan op deze laatstgenoemde manier. Gelet op de beperkte omvang van de economie van Liechtenstein en van de economische relaties tussen België en Liechtenstein leek het niet opportuun om een uitgebreid dubbelbelastingverdrag af te slui-

nouveau régime fiscal pour les entreprises. Par conséquent, il a été décidé que la possibilité de conclure une convention générale préventive de la double imposition serait examinée ultérieurement (voir point 5 du Protocole à l'Accord).

1. Point de départ du processus visant à lutter contre les «paradis fiscaux» et les pratiques fiscales dommageables

Le point de départ de ce processus se situe en 1996, lorsque les pays membres de l'OCDE ont constaté qu'il était nécessaire de contrôler les conséquences fiscales de la libéralisation progressive des échanges et des investissements internationaux. En effet, si le développement de la mobilité des capitaux a été un incontestable facteur de croissance économique, elle a également mis en concurrence les systèmes fiscaux des différents États. Cette concurrence a conduit à une surenchère dans l'adoption d'incitants et à l'essor des paradis fiscaux.

Cette situation a engendré des distorsions au niveau des décisions d'investissement qui sont préjudiciables, d'une manière générale, aux budgets de la plupart des pays. L'OCDE a, dès lors, été chargée par ses pays membres de mettre au point des mesures pour lutter contre ces distorsions.

Sur la base de ce mandat, l'OCDE a présenté en 1998 un rapport fixant les critères qui caractérisent les «paradis fiscaux» et les pratiques fiscales dommageables. Ce rapport recommandait l'adoption d'une série de mesures de nature unilatérale, bilatérale ou multilatérale afin de lutter, de façon coordonnée, contre ces régimes et ces pratiques. Au nombre de ces mesures figurait notamment la levée des dispositions limitant l'accès des autorités fiscales aux informations détenues par les banques ainsi que l'usage plus intensif et plus efficace des procédures d'assistance administrative internationale.

Les premiers résultats concrets des travaux de l'OCDE concernaient les pays membres de l'OCDE. En 2000, le Comité des Affaires fiscales (1) de l'OCDE a, en effet, déclaré que tous les pays membres de l'OCDE devraient autoriser leurs administrations fiscales à accéder aux renseignements bancaires en vue d'échanger ceux-ci avec leurs partenaires conventionnels. D'autres recommandations ont également été faites aux pays membres, notamment l'interdiction des

(1) Le Comité des Affaires fiscales de l'OCDE est un groupe de travail composé de hauts fonctionnaires représentant les administrations fiscales des trente-quatre pays membres (nombre de membres actuel).

ten. Daarenboven was Liechtenstein op het ogenblik van het sluiten van dit akkoord bezig met het opzetten van een nieuw belastingstelsel voor ondernemingen. Derhalve werd besloten om de mogelijkheid voor het sluiten van een algemeen dubbelbelastingverdrag in de toekomst te onderzoeken (zie punt 5 van het Protocol bij het Akkoord).

1. Aanvangspunt van het proces ter bestrijding van de «belastingparadijzen» en de schadelijke belasting-praktijken

Het aanvangspunt van dit proces ligt in 1996, wanneer de lidstaten van de OESO vastgesteld hebben dat het nodig was om toezicht te houden op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. De voortschrijdende mobiliteit van kapitalen mag dan al een onbetwistbare rol gespeeld hebben in de economische groei, ze heeft ook de belastingstelsels van de verschillende Staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Deze toestand heeft geleid tot een verstoring van het evenwicht op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De OESO werd er door zijn lidstaten dan ook mee belast om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria worden vastgelegd die kenmerkend zijn voor «belastingparadijzen» en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingautoriteiten tot bankgegevens beperkten en een intensiever en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

De eerste concrete resultaten van de werkzaamheden van de OESO hadden betrekking op de lidstaten van de OESO. In 2000 heeft het Comité voor fiscale zaken van de OESO (1) immers verklaard dat alle OESO-lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens zouden moeten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme

(1) Het Comité voor fiscale zaken van de OESO is een werkgroep die is samengesteld uit hoge ambtenaren van de belastingadministraties van de vierendertig lidstaten (huidig aantal leden).

comptes bancaires anonymes ou l'obligation d'échanger des renseignements dans les cas où l'État requis n'a pas besoin des renseignements demandés pour l'application de sa propre législation fiscale. Les initiatives prises par les États membres (et par ceux ayant le statut d'observateurs) ont fait l'objet d'un examen détaillé dans deux rapports, l'un publié en 2003 et l'autre en 2007.

2. Ouverture du processus aux pays non membres de l'OCDE et focalisation sur l'échange de renseignements en matière fiscale

En 2000, les travaux menés au sein de l'OCDE se sont ouverts aux représentants de pays non membres de l'OCDE. Actuellement, plus de cent pays participent à ces travaux, lesquels sont concentrés sur l'échange de renseignements. Ces travaux se déroulent au sein du Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements (initialement baptisé Forum mondial sur la fiscalité). En 2002, ce Forum a mis au point un Modèle d'accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale. Le Forum encourage la conclusion d'accords conformes aux principes repris dans ce Modèle. Parmi ces principes, figure l'échange d'informations bancaires. Depuis 2006, un rapport annuel expose les progrès accomplis dans les pays concernés en matière de transparence et d'échange de renseignements.

Suite à ces travaux, un nouveau paragraphe 5 a également été introduit à l'article 26 (Échange de renseignements) du Modèle OCDE de Convention fiscale concernant le revenu et la fortune de juillet 2005. Le nouveau paragraphe 5 ne permet plus à un État de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque. En 2005, la Belgique, le Luxembourg, l'Autriche et la Suisse avaient chacun émis une réserve sur ce nouveau paragraphe 5.

Les normes OCDE d'échange de renseignements ont emporté l'adhésion, en octobre 2008, du Comité d'experts de la coopération internationale en matière fiscale de l'Organisation des Nations unies (ONU), qui les a introduites dans le Modèle de convention concernant les doubles impositions entre pays développés et pays en développement. Elles sont, ainsi, devenues le standard au niveau mondial.

bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte Staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die door de lidstaten (en door de Staten die het statuut van waarnemende Staat hebben) werden genomen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover twee rapporten werden gepubliceerd, het ene in 2003 en het andere in 2007.

2. Start van het proces in de landen die geen lid zijn van de OESO en focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2000 mochten ook vertegenwoordigers van landen die geen OESO-lidstaat waren deelnemen aan de werkzaamheden die binnen de OESO ter zake werden verricht. Momenteel nemen er meer dan honderd landen deel aan die werkzaamheden, die vooral gericht zijn op de uitwisseling van inlichtingen en die verricht worden binnen het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen (oorspronkelijk Mondiaal Forum inzake fiscaliteit genoemd). In 2002 heeft dit Forum een Modelakkoord uitgewerkt dat beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Forum pleit voor het sluiten van akkoorden conform de beginselen die in dat Modelakkoord zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die in de betrokken landen is gemaakt aangaande transparantie en uitwisseling van inlichtingen.

Als gevolg van die werkzaamheden werd tevens een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van het OESO-Modelverdrag tot vermindering van dubbele inkomsten- en vermogensbelasting van juli 2005. De nieuwe paragraaf 5 laat een Staat niet langer toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. Dientengevolge hadden België, Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland in 2005 voorbehoud aangetekend bij die nieuwe paragraaf 5.

De OESO-normen inzake uitwisseling van inlichtingen hebben in oktober 2008 de goedkeuring gekregen van het Comité van Experts in Internationale Fiscale Samenwerking van de *United Nations Organisation* (UNO — Verenigde Naties, VN), dat ze heeft opgenomen in de Modelovereenkomst inzake dubbele belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ze zijn aldus uitgegroeid tot de standaard op wereldvlak.

3. Adhésion de la Belgique au processus international

La Belgique a introduit une disposition analogue à l'article 26, paragraphe 5, du Modèle OCDE dans la convention fiscale conclue avec les États-Unis le 27 novembre 2006. Ce faisant, pour la première fois, notre pays acceptait de satisfaire les demandes de renseignements bancaires provenant d'un autre État.

Dans la foulée de cette Convention, la Belgique a fait savoir dès janvier 2007 dans les enceintes internationales (OCDE, Union européenne et ONU) qu'elle était disposée à négocier, au cas par cas, avec d'autres États une disposition conventionnelle similaire à celle conclue avec les États-Unis. Cette ouverture de la Belgique n'a été suivie d'aucune initiative de nos partenaires conventionnels. Par ailleurs, dans la version de 2008 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, la Belgique a maintenu sa réserve de principe mais a clairement indiqué qu'elle était prête à accepter, au cas par cas, une disposition relative à l'échange de renseignements bancaires.

En mars 2009, la Belgique s'est pleinement ralliée aux normes de transparence et d'échange de renseignements élaborées au sein de l'OCDE. Cette nouvelle avancée s'est concrétisée :

- par l'annonce, le 11 mars 2009, de la levée de la réserve qu'avait formulée la Belgique vis-à-vis de l'article 26, paragraphe 5, du Modèle OCDE;

- par la proposition faite par le ministre des Finances à ses homologues de l'Union européenne (UE) et de l'OCDE d'introduire cette disposition dans les conventions qui lient la Belgique à chacun des pays membres de l'OCDE et de l'UE;

- par la décision de passer à l'échange automatique de renseignements dans le cadre de la directive épargne dès le 1er janvier 2010 sans attendre la fin de la période transitoire (les intérêts payés en Belgique à partir du 1er janvier 2010 font l'objet, depuis 2011, d'un échange de renseignements par la Belgique).

4. Accélération du processus international et établissement de listes « blanches », « grises » et « noires »

Le mouvement d'adhésion des États au standard international s'est accéléré à la suite de la réunion du G20 à Londres le 2 avril 2009. En raison du contexte de crise financière et économique, cette réunion s'est soldée par des prises de position particulièrement fortes. Le besoin de transparence et de coopération

3. Aansluiting van België bij het internationaal proces

België heeft in het dubbelbelastingverdrag dat op 27 november 2006 met de Verenigde Staten werd gesloten een bepaling opgenomen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5, van het OESO-Model. Door dit te doen aanvaardde ons land voor de eerste keer om te voldoen aan de uit een andere Staat afkomstige vraag naar bankgegevens.

Onmiddellijk na het sluiten van die Overeenkomst heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties (OESO, Europese Unie en UNO) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere Staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijksoortig was aan die welke met de Verenigde Staten werd overeengekomen. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van onze verdragspartners gevuld. In de versie van 2008 van het OESO-Model van belastingverdrag heeft België overigens vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België heeft zich in maart 2009 volledig aangesloten bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die in de schoot van de OESO werden uitgewerkt. Deze nieuwe vooruitgang heeft als volgt vorm gekregen :

- door op 11 maart 2009 mede te delen dat België het voorbehoud introk dat het had aangetekend bij artikel 26, paragraaf 5, van het OESO-Model;

- door het voorstel dat de minister van Financiën heeft gedaan aan zijn ambtgenoten van de Europese Unie (EU) en van de OESO om die bepaling op te nemen in de overeenkomsten die België met elke lidstaat van de OESO en van de EU heeft gesloten;

- door de beslissing om vanaf 1 januari 2010 binnen het kader van de spaarrichtlijn over te gaan tot het automatisch uitwisselen van inlichtingen, zonder het einde af te wachten van de overgangsperiode (de interessen die vanaf 1 januari 2010 in België betaald worden, maken sinds 2011 het voorwerp uit van een uitwisseling van inlichtingen door België).

4. Versnelling van het internationaal proces en opstellen van « witte », « grijze » en « zwarte » lijsten

De samenkomst van de G20 in Londen op 2 april 2009 heeft het proces waarbij de Staten zich aansloten bij de internationale standaard aanzienlijk versneld. Tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis werd die samenkomst afgesloten met het innemen van bijzonder krachtige standpunten. De

internationale en matière fiscale a été réaffirmé et les États réticents à adhérer au standard international ont été menacés de sanctions. Une série de contre-mesures ont été évoquées : exiger que les contribuables et les institutions financières fournissent davantage d'informations en ce qui concerne les transactions impliquant ces États « non coopératifs »; refuser toute réduction d'impôt ou déduction en ce qui concerne les versements effectués au profit de bénéficiaires résidant dans ces États, prélever des taxes sur ces versements, ...

Le même jour, l'OCDE a rendu public un document répartissant les quatre-vingt-quatre États participant au Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en trois listes en fonction des progrès accomplis par chacun d'eux dans la mise en œuvre du standard international.

Une première liste « blanche » reprenait les États qui ont déjà substantiellement mis en œuvre ce standard.

Une deuxième liste « grise » établissait une catégorie intermédiaire d'États qui, bien qu'ayant adhéré à ce standard, n'ont pas encore procédé à sa mise en œuvre dans une mesure jugée suffisante. Cette liste comportait deux subdivisions.

Dans la première subdivision sont classés les pays qui, au regard des critères du rapport de l'OCDE de 1998 mentionné ci-dessus, doivent être considérés comme des paradis fiscaux. Le Liechtenstein fut, en 2000, qualifié de « paradis fiscal » par l'OCDE, et fut repris, en 2002, dans la liste OCDE des juridictions non coopératives. Toutefois, le 12 mars 2009, le Liechtenstein a déclaré adhérer au standard international et a, dès lors, été repris dans la première subdivision de la liste « grise ».

La deuxième subdivision reprend les « autres centres financiers »; c'est dans cette catégorie, créée pour les besoins de l'espèce, qu'avait été placée la Belgique. En effet, pour qu'un État figure dans la liste blanche, celui-ci doit avoir signé au moins douze accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Or, début avril 2009, la Belgique ne pouvait se prévaloir que de la signature de la Convention avec les États-Unis.

La troisième liste « noire » regroupait les États ne s'étant pas encore engagé à appliquer le standard international. Cette liste est, désormais, vide en raison de l'adhésion généralisée au standard international.

nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken werd nog eens bevestigd en tegen de Staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij de internationale standaard werd met sancties gedreigd. Er werd een reeks tegenmaatregelen besproken : de belastingplichtigen en de financiële instellingen verplichten nog meer inlichtingen te verstrekken die betrekking hebben op transacties waarbij die « niet meewerkende » Staten betrokken zijn; elke belastingvermindering of -aftrek weigeren voor betalingen aan begunstigden die in die Staten wonen; belastingen heffen van die betalingen, ...

Dezelfde dag heeft de OESO een document gepubliceerd waarin de vierentachtig Staten die deel uitmaakten van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen over drie lijsten werden verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de internationale standaard.

In een eerste « witte » lijst waren de Staten opgenomen waar die standaard reeds wezenlijk gebruikt wordt.

Een tweede « grijze » lijst bevatte een tussencategorie met Staten die zich weliswaar bij de internationale standaard hebben aangesloten maar deze nog niet gebruiken op een manier die als voldoende beoordeeld wordt. Deze lijst is verdeeld in twee onderafdelingen.

In de eerste onderafdeling vindt men de landen die in het licht van het onder punt 1 vermelde OESO-rapport van 1998 als belastingparadijzen moeten beschouwd worden. Liechtenstein werd in 2000 door de OESO bestempeld als een « belastingparadijs » en werd in 2002 opgenomen in de OESO-lijst van de niet-coöperatieve jurisdicities. Liechtenstein verklaarde op 12 maart 2009 evenwel dat het zich aansloot bij de Internationale standaard en werd ten gevolge daarvan opgenomen in de eerste onderafdeling van de « grijze » lijst.

De tweede onderafdeling bevat de « andere financiële centra »; het is in die onderafdeling, die voor dergelijke gevallen in het leven werd geroepen, dat België werd ondergebracht. Opdat een Staat in de witte lijst kon worden opgenomen moet deze immers ten minste twaalf overeenkomsten hebben gesloten die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de Internationale standaard. Begin april 2009 kon België zich slechts beroepen op de ondertekening van de Overeenkomst met de Verenigde Staten.

De derde « zwarte » lijst omvatte de Staten die zich er nog niet toe verbonden hadden om de Internationale standaard toe te passen. Die lijst is inmiddels leeg gelet op de algemene aansluiting bij de Internationale standaard.

5. Conclusion par la Belgique d'accords d'échange de renseignements

La Belgique, désireuse de quitter la deuxième liste, a alors intensifié les efforts entrepris depuis mars 2009 pour signer le plus rapidement possible des accords internationaux permettant l'échange de renseignements bancaires.

Grâce à ces efforts, la Belgique a signé dans un délai très court douze accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Ce faisant, la Belgique est reprise, depuis le 17 juillet 2009, dans la liste « blanche » des États qui ont déjà substantiellement mis en œuvre le standard international.

Le gouvernement a poursuivi le processus entamé en mars 2009 afin qu'à terme la Belgique puisse échanger des renseignements, y compris des renseignements bancaires, avec la plupart des pays — et en tout cas avec tous les paradis fiscaux — en vue d'appliquer sa législation fiscale. Le présent accord avec le Liechtenstein s'inscrit dans la poursuite de ce processus.

6. Peer Review

En septembre 2009, le Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements a décidé de mettre en place un dispositif d'évaluation de l'effectivité de la mise en œuvre du standard international par les États participants. Ce dispositif, appelé « examen par les pairs » (« peer review ») en raison du fait qu'il est piloté par des représentants d'États participant au Forum mondial qui procèdent à l'évaluation, prévoit, pour chaque État supervisé, deux phases d'examen.

La première phase consiste en l'analyse du cadre juridique et réglementaire mis en place par l'État considéré aux fins de l'échange de renseignements. En ce qui concerne la Belgique, cette première phase a eu lieu durant le second semestre 2010. Le rapport d'évaluation a été publié en avril 2011. Ce rapport était basé sur la situation en novembre 2010. Il constatait une lacune dans la législation interne belge concernant l'échange international d'informations bancaires et incitait la Belgique à terminer aussi rapidement que possible les procédures de ratification d'un nombre significatif d'accords déjà signés par la Belgique afin de satisfaire au standard international (1). Le gouvernement n'a pas voulu courir le risque de voir les procédures de ratification concernées ne pas être terminées à temps en raison de la qualification de

(1) Ce rapport peut être consulté sur le site Internet suivant : <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p1>.

5. Het afsluiten door België van akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen

België, dat van de tweede lijst wenste te verdwijnen, heeft dan de inspanningen opgevoerd die sinds maart 2009 werden geleverd om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankinlichtingen mogelijk moeten maken.

Dankzij die inspanningen heeft België op zeer korte tijd twaalf akkoorden ondertekend die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de Internationale standaard. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de « witte » lijst met Staten waar de Internationale standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

De regering is verdergegaan met het in maart 2009 aangevatte proces opdat België op termijn met de meeste landen — en in ieder geval met alle belasting-paradijzen -inlichtingen, daaronder begrepen bankgegevens, kan uitwisselen met het oog op de toepassing van zijn belastingwetgeving. Dit akkoord met Liechtenstein kadert in de voortzetting van dit proces.

6. Peer Review

In september 2009 heeft het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen beslist om een systeem in te voeren waarmee kan geëvalueerd worden in welke mate de internationale standaard daadwerkelijk door de deelnemende Staten wordt toegepast. Dat systeem, « beoordeling door gelijken » genoemd (« peer review ») omdat het onderzoek geleid wordt, en de beoordeling gebeurt door vertegenwoordigers van Staten die deelnemen aan het Mondiaal Forum, voorziet voor elke gecontroleerde Staat in twee onderzoeksfasen.

De eerste fase bestaat uit een analyse van het juridisch en reglementair kader dat door de betrokken Staat gecreëerd werd met het oog op het uitwisselen van inlichtingen. Voor België heeft die eerste fase plaatsgevonden in het tweede semester van 2010. Het evaluatie-verslag werd in april 2011 gepubliceerd. Dat rapport was gebaseerd op de situatie in november 2010 en stelde een leemte vast in de Belgische interne wetgeving met het oog op de internationale uitwisseling van bankinformatie en spoerde België aan om zo snel mogelijk de ratificatieprocedures af te ronden van een significant aantal akkoorden die reeds werden ondertekend door België om te voldoen aan de internationale standaard (1). De regering heeft het risico niet willen lopen dat de betrokken ratificatie-procedures ingevolge de kwalificatie van de nieuwe

(1) Het desbetreffende verslag kan geraadpleegd worden op volgende website : <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p1>.

traités mixtes des nouveaux instruments conventionnels. Il a donc introduit, par le biais de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses (*Moniteur belge* du 6 mai 2011), une modification de l'article 322 du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) qui permet, à partir du 1er juillet 2011, d'échanger des informations bancaires avec plus de quatre-vingt pays partenaires sur la base du réseau existant de traités fiscaux. Sur l'insistance de la Belgique, un rapport complémentaire a été publié le 12 septembre 2011. Celui-ci conclut que le cadre juridique et réglementaire belge est suffisant en la matière (1). La seconde phase de l'examen aura lieu durant le second semestre 2012. Elle portera sur la manière dont le cadre juridique et réglementaire mis en place par la Belgique fonctionne concrètement.

Pour le Liechtenstein, la première phase s'est déroulée durant le premier semestre 2011. Le Liechtenstein a reçu un « insuffisant » pour deux critères relatifs à la transparence (disponibilité de l'information). Il s'agit tout d'abord de l'impossibilité pour certaines personnes morales ou entités de fournir des renseignements en ce qui concerne l'identité des actionnaires, associés ou autres parties possédant un droit de propriété dans ces personnes morales, notamment parce qu'il peut être fait usage de titres au porteur. Ensuite, il n'existe pour certaines personnes morales ou formes d'entreprise aucune obligation de tenir une comptabilité ou de conserver des documents qui peut être considérée comme suffisante dans le cadre du standard international. La seconde phase de l'examen pour le Liechtenstein devrait avoir lieu lors du second semestre 2012, mais uniquement à condition que les mesures nécessaires afin de remédier aux lacunes susmentionnées aient été prises entretemps.

Les conséquences d'un examen non concluant n'ont pas encore été déterminées mais il est fort probable que de nouvelles listes d'États considérés comme non coopératifs seront dressées et que des sanctions telles que celles évoquées par le G20 en avril 2009 seront appliquées.

B. Contexte juridique européen

Les États membres de l'Union européenne ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de

(1) Ce rapport peut être consulté sur le site Internet suivant : <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p3>.

verdragsinstrumenten als gemengde verdragen niet tijdelijk afgerond zouden kunnen worden en heeft via de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (*Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2011) een wijziging van artikel 322 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) ingevoerd die toelaat vanaf 1 juli 2011 op grond van het bestaande netwerk van belastingverdragen met meer dan tachtig partnerlanden bankinformatie uit te wisselen. Op aandringen van België werd dan ook op 12 september 2011 een aanvullend rapport gepubliceerd waarin geconcludeerd wordt dat het juridisch en reglementair kader in België ter zake voldoet (1). De tweede fase van het onderzoek zal in het tweede semester van 2012 plaatsvinden en zal betrekking hebben op de manier waarop het juridisch en reglementair kader in België concreet functioneert.

Voor Liechtenstein heeft die eerste fase in het eerste semester van 2011 plaatsgevonden. Met betrekking tot twee criteria die verband houden met de transparantie (beschikbaarheid van informatie) heeft Liechtenstein een « onvoldoende » gekregen. Het gaat ten eerste over de onmogelijkheid om voor bepaalde rechtspersonen of entiteiten informatie te verschaffen aangaande de identiteit van de aandeelhouders, vennoten of andere partijen die een eigendomsrecht bezitten in die rechtspersonen, onder meer omdat er gebruik kan gemaakt worden van titels aan toonder. Ten tweede bestaat er voor sommige rechtspersonen of ondernemingsvormen geen verplichting om een boekhouding te voeren of documentatie bij te houden die als voldoende kan worden beschouwd in het kader van de internationale standaard. De tweede fase van het onderzoek zou voor Liechtenstein tijdens de tweede helft van 2012 plaatsvinden, doch enkel op voorwaarde dat Liechtenstein ondertussen de nodige maatregelen heeft genomen om de hierboven vermelde gebreken te verhelpen.

Er werd nog niet vastgelegd welke de gevolgen zullen zijn indien de uiteindelijke resultaten van dat onderzoek voor een bepaald land niet bevredigend zouden zijn, maar het is zeer waarschijnlijk dat er nieuwe lijsten zullen opgemaakt worden met Staten die als niet-meewerkend beschouwd worden en dat er sancties zullen worden opgelegd zoals deze die door de G20 in april 2009 in het vooruitzicht werden gesteld.

B. Europese juridische context

De lidstaten van de Europese Unie hebben hun bevoegdheid inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over een samenlopende bevoegdheid beschikt krach-

(1) Het desbetreffende verslag kan geraadpleegd worden op volgende website : <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#p3>.

l'article 115 du Traité. Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête, en effet, des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des États membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière relativement limitée.

Dans le domaine de l'assistance administrative, plusieurs directives ont été adoptées par le Conseil de l'Union européenne, dont trois concernent l'échange de renseignements. Ces directives intéressent essentiellement les opérations entre résidents d'États membres différents; les relations entre États membres et États tiers ne sont que peu concernées.

La directive 77/799/CEE du 19 décembre 1977 concerne l'assistance mutuelle des autorités compétentes des États membres dans le domaine des impôts directs. Il y est prévu que, en principe, les États membres sont tenus d'échanger toutes les informations susceptibles de leur permettre l'établissement correct des impôts sur le revenu et sur la fortune. Cette obligation ne pèse toutefois sur les états membres qu'à la condition que les informations dont la fourniture est requise puissent être obtenues sur la base de leur législation interne.

La directive 2003/48/CE du 3 juin 2003 concerne la fiscalité des revenus de l'épargne sous la forme de paiements d'intérêts («directive épargne»). Cette directive vise à faire garantir que les intérêts alloués dans un État membre à des bénéficiaires effectifs, personnes physiques, qui ont leur résidence fiscale dans un autre État membre, soient imposés effectivement selon le droit interne de ce dernier État membre. Pour ce faire, la directive préconise le recours à l'échange automatique d'informations. Dans le cadre de cette directive et en vue d'éviter une fuite des capitaux vers des pays non membres de l'Union européenne, la Commission européenne a conclu des accords avec la Suisse, le Liechtenstein, Saint-Marin, Monaco et Andorre afin que ceux-ci adoptent des mesures équivalentes à celles figurant dans la directive. Parallèlement, chacun des États membres a conclu des accords semblables avec les territoires dépendants ou associés du Royaume-Uni et des Pays-Bas (îles anglo-normandes, île de Man et divers territoires des Caraïbes). Le champ d'application de l'échange automatique d'informations que mettent en place la «directive épargne» et les accords précités est cependant limité en raison du fait que ces instruments juridiques ne visent que les intérêts payés à des personnes physiques. Ce champ d'application n'entre pas en conflit avec le champ d'application du présent accord.

tens artikel 115 van het Verdrag. De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd van deze samenlopende bevoegdheid slechts op relatief beperkte wijze gebruik gemaakt.

Inzake de administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden heeft de Raad van de Europese Unie verscheidene richtlijnen aangenomen, waarvan er drie betrekking hebben op de uitwisseling van inlichtingen. Die richtlijnen hebben voornamelijk betrekking op de verrichtingen tussen inwoners van verschillende lidstaten; de betrekkingen tussen lidstaten en derde Staten worden slechts nauwelijks beoogd.

Richtlijn 77/799/EEG van 19 december 1977 heeft betrekking op de wederzijdse bijstand tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het vlak van de directe belastingen. De richtlijn bepaalt dat de lidstaten in principe verplicht zijn om alle inlichtingen uit te wisselen die hen van nut zouden kunnen zijn voor een correcte vestiging van de belastingen naar het inkomen en naar het vermogen. Die verplichting geldt evenwel enkel voor de lidstaten wanneer de inlichtingen waarvan de mededeling gevraagd wordt, kunnen worden verkregen op grond van hun binnenlandse wetgeving.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de «spaarrichtlijn»). Het doel van die richtlijn is te verzekeren dat de interest die in een lidstaat wordt toegekend aan uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn en die hun fiscale woonplaats in een andere lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het binnenlands recht van laatstgenoemde lidstaat belast wordt. De richtlijn raadt aan om daartoe een beroep te doen op de automatische uitwisseling van inlichtingen. In het kader van die richtlijn, en om een kapitaalvlucht naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie te voorkomen, heeft de Europese Commissie akkoorden gesloten met Zwitserland, Liechtenstein, San Marino, Monaco en Andorra opdat die landen maatregelen zouden invoeren van gelijke strekking als die welke opgenomen zijn in de richtlijn. Tegelijkertijd heeft elk van de lidstaten gelijksoortige akkoorden gesloten met de afhankelijke of geassocieerde gebieden van het Verenigd Koninkrijk en van Nederland (de Kanaaleilanden, het Eiland Man, en verscheidene gebieden in de Caraïben). De werkingssfeer van de automatische uitwisseling van inlichtingen die door de «spaarrichtlijn» en door voornoemde akkoorden wordt ingesteld, blijft evenwel beperkt wegens het feit dat die rechtsinstrumenten slechts de interest beogen die wordt betaald aan natuurlijke personen. Deze werkingssfeer botst niet met de werkingssfeer van dit akkoord.

La directive 77/799/CEE susmentionnée a fait l'objet d'une révision. En effet, la Commission européenne a présenté le 2 février 2009 une proposition de directive visant à remplacer la directive actuelle en y intégrant le standard international, ce qui empêchera désormais les États membres de se retrancher derrière leur secret bancaire pour refuser de fournir les informations qui leur seraient demandées. La Belgique s'est d'emblée déclarée favorable à cette nouvelle directive qui a été adoptée par le Conseil le 15 février 2011. La nouvelle directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE est entrée en vigueur le 11 mars 2011. Les mesures à prendre par chaque État membre en vue de sa transposition ne devront toutefois sortir leurs effets qu'au 1er janvier 2013, date à laquelle la directive 77/799/CEE sera effectivement abrogée.

Par ailleurs, la Commission européenne a négocié avec le Liechtenstein un accord anti-fraude prévoyant un échange de renseignements conforme au standard international. Ces négociations ont mené à un projet d'accord qui doit toutefois encore être signé. Malgré cette initiative, la Belgique a choisi de ne pas attendre le résultat de ces négociations et de négocier et conclure elle-même un accord avec le Liechtenstein. Après la signature et la publication de l'accord anti-fraude, il y aura lieu de déterminer le rapport entre ce dernier accord et l'Accord bilatéral entre la Belgique et le Liechtenstein dont il est question ici. Quoi qu'il en soit, l'accord anti-fraude ne pourra pas limiter les possibilités de collaboration prévues dans l'Accord bilatéral.

Des discussions sont actuellement en cours au sein du Conseil de l'Union européenne concernant l'octroi d'un mandat à la Commission européenne pour la négociation d'accords similaires avec Monaco, Andorre, Saint-Marin et la Suisse.

Enfin, la Commission européenne a adopté le 28 avril 2009 une communication dans laquelle sont recensées les mesures que les États membres devraient prendre pour promouvoir la «bonne gouvernance» dans le domaine fiscal (c'est-à-dire améliorer la transparence et l'échange d'informations et progresser sur la voie de la concurrence loyale en matière fiscale).

Dans le contexte juridique européen actuel, la compétence de la Belgique est, dès lors, demeurée entière lorsqu'il s'agit de conclure un accord relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale avec le Liechtenstein. Le présent accord est, par ailleurs, conforme aux principes de bonne gouvernance prônés par la Commission. Le présent accord implique, en tout cas, compte tenu, d'une part, de la couverture par

Voormelde richtlijn 77/799/EEG werd herzien. De Europese Commissie heeft op 2 februari 2009 immers een voorstel voorgelegd van een richtlijn die de huidige richtlijn zou vervangen en de internationale standaard zou opnemen, waardoor de lidstaten zich niet langer meer zullen kunnen verschuilen achter hun bankgeheim om de mededeling te weigeren van de inlichtingen die hen worden gevraagd. België heeft zich meteen voorstander getoond van deze nieuwe richtlijn, die op 15 februari 2011 door de Raad werd aangenomen. De nieuwe richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen en tot intrekking van de richtlijn 77/799/EEG is op 11 maart 2011 in werking getreden. De maatregelen die elke lidstaat moet nemen om de richtlijn om te zetten, moeten evenwel pas uitwerking hebben op 1 januari 2013, datum waarop richtlijn 77/799/EEG effectief wordt ingetrokken.

Bovendien heeft de Europese Commissie met Liechtenstein onderhandeld over een anti-fraudeakkoord dat voorziet in een uitwisseling van inlichtingen die overeenstemt met de internationale standaard. Deze onderhandelingen hebben reeds geleid tot een ontwerp van akkoord dat echter nog moet worden ondertekend. Ondanks dit initiatief heeft België verkozen het resultaat van deze onderhandelingen niet af te wachten en zelf een akkoord te onderhandelen en te sluiten met Liechtenstein. Na de ondertekening en publicatie van het anti-fraudeakkoord zal moeten uitgemaakt worden hoe dit laatste akkoord zich verhoudt tot het bilateraal akkoord tussen België en Liechtenstein dat hier wordt besproken. In ieder geval zal het anti-fraudeakkoord de samenwerkingsmogelijkheden die in het bilateraal akkoord worden voorzien niet kunnen beperken.

Binnen de Raad van de Europese Unie is momenteel nog steeds een discussie hangende over het geven van een mandaat aan de Europese Commissie tot het onderhandelen van gelijksoortige akkoorden met Monaco, Andorra, San Marino en Zwitserland onderzocht.

Tot slot heeft de Europese Commissie op 28 april 2009 een mededeling aangenomen waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die de lidstaten zouden moeten nemen ter bevordering van het «goed bestuur» in belastingzaken (zijnde de transparantie en de uitwisseling van inlichtingen verbeteren en verder vooruitgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken).

Binnen de huidige Europese juridische context is de bevoegdheid van België bijgevolg onaangetast gebleven wanneer het gaat om het sluiten van een akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden met Liechtenstein. Dit akkoord is bovendien in overeenstemming met de principes van goed bestuur die door de Commissie worden aanbevolen. Rekening houdend,

le présent accord des renseignements détenus par les banques et, d'autre part, de la jurisprudence de la Cour de Justice de l'Union européenne (CJUE) relative à l'article 63 du Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne (TFUE), que la liberté de circulation des capitaux prévue par l'article 63 du TFUE devra être appliquée complètement avec le Liechtenstein conformément à la jurisprudence de la CJUE. Ceci signifie que les éventuelles restrictions qui trouveraient leur origine dans une législation introduite en Belgique après le 31 décembre 1993 et qui pouvaient être maintenues en raison de l'absence d'échange de renseignements bancaires entre la Belgique et le Liechtenstein devraient être levées dans les relations entre la Belgique et le Liechtenstein dès que le présent Accord sera applicable.

C. Impact socio-économique

Le présent Accord, qui est limité à l'échange de renseignements fiscaux sur demande, n'aura aucun impact socio-économique en Belgique.

D. Dispositions techniques

L'Accord s'inspire largement du Modèle OCDE d'Accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale. Ce Modèle a été élaboré par un groupe de travail du Forum mondial de l'OCDE pour un échange effectif de renseignements. Ce groupe de travail était composé de représentants tant des pays membres de l'OCDE que de pays ou juridictions non-membres mais qui se sont engagés à adhérer au standard international de transparence et d'échange de renseignements (les juridictions dites «coopératives»). Le groupe de travail a reçu pour mandat d'élaborer un instrument juridique pouvant être utilisé pour mettre en place un échange effectif de renseignements aux fins de l'initiative de l'OCDE concernant les pratiques fiscales dommageables. Le Modèle OCDE issu de ces travaux représente la norme requise pour un échange effectif de renseignements. Lors de la négociation du présent accord, les négociateurs se sont dès lors, tout naturellement, inspirés de ce Modèle OCDE (1).

(1) Le texte du Modèle OCDE d'Accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale ainsi que le commentaire sur ce Modèle d'Accord peuvent être consultés sur le site de l'OCDE (www.oecd.org/dataoecd/41/18/33977677.pdf).

enerzijds, met het feit dat dit akkoord de inlichtingen behandelt die in het bezit zijn van banken, en, anderzijds, met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HJEU) met betrekking tot artikel 63 van het Verdragbetreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), houdt dit akkoord in ieder geval in dat de vrijheid van kapitaalverkeer waarin artikel 63 van het Europees Verdrag voorziet, volledig zal moeten worden toegepast met Liechtenstein overeenkomstig de rechtspraak van het HJEU. Dit betekent dat eventuele beperkingen die zouden voortkomen uit wetgeving die in België is ingevoerd na 31 december 1993 en die mochten in stand worden gehouden wegens het gebrek aan uitwisseling van bankgegevens tussen België en Liechtenstein, zouden moeten worden opgeheven in de betrekkingen tussen België en Liechtenstein zodra dit Akkoord van toepassing zal zijn.

C. Sociaal-economische impact

Dit Akkoord, dat beperkt is tot de uitwisseling van fiscale inlichtingen op verzoek, zal op sociaal-economisch vlak geen impact hebben in België.

D. Technische bepalingen

Het akkoord is grotendeels gebaseerd op het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden. Dat model werd ontwikkeld door een werkgroep van het Global Forum van de OESO voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen. Die werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel OESO-lidstaten als van landen of jurisdicities die geen lid zijn van de OESO, maar die zich ertoe verbonden hebben om zich aan te sluiten bij de internationale standaard inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen (de zogenaamde «coöperatieve jurisdicities»). De werkgroep kreeg de opdracht om een rechtsinstrument te ontwikkelen dat kon gebruikt worden voor het opstarten van een effectieve uitwisseling van inlichtingen met het oog op het OESO-initiatief inzake schadelijke belastingpraktijken. Het OESO-Model dat uit die werkzaamheden ontstaan is, maakt de vereiste norm uit voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen. Tijdens de onderhandelingen over dit akkoord hebben de onderhandelaars zich uiteraard op dit OESO-Model gebaseerd (1).

(1) De tekst van het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden alsmede de commentaar bij dit Model van akkoord kunnen worden geraadpleegd op de website van de OESO (www.oecd.org/dataoecd/41/18/33977677.pdf).

1. Article 1er (Objet et champ d'application de l'Accord)

L'Accord a pour objet l'échange de renseignements « vraisemblablement pertinents » pour administrer ou appliquer la législation interne des Parties contractantes relative aux impôts visés à l'article 3 de l'Accord.

Cette assistance couvre, en tout cas, les renseignements vraisemblablement pertinents pour la détermination, l'établissement ou la perception d'un impôt visé ainsi que pour les enquêtes ou poursuites liées à cette détermination, cet établissement ou cette perception. L'assistance concerne toute personne (résident ou non-résident) soumise dans une des deux Parties contractantes à un impôt visé à l'article 3.

La norme de « pertinence vraisemblable » a pour but d'assurer un échange de renseignements en matière fiscale qui soit le plus large possible tout en indiquant clairement qu'il n'est pas loisible aux Parties contractantes « d'aller à la pêche aux renseignements » ou de demander des renseignements dont il est peu probable qu'ils soient pertinents pour élucider les affaires fiscales d'un contribuable déterminé. On trouve la même norme de « pertinence vraisemblable » au paragraphe 1er de l'article 26 du Modèle OCDE de Convention fiscale concernant le revenu et la fortune. Les paragraphes 5 et 5.1 des Commentaires sur l'article 26 du Modèle OCDE clarifient la portée de cette norme.

Le fait que la pertinence réelle des renseignements ne puisse être déterminée qu'après que la Partie requérante les ait reçus ne constitue pas une raison suffisante pour que la Partie requise refuse de les fournir. Il n'est, par ailleurs, pas nécessaire qu'il existe des indices de fraude fiscale dans le dossier de la personne qui fait l'objet de la demande de renseignements. Il suffit que des raisons sérieuses permettent de penser que ces renseignements sont pertinents en vue de déterminer, établir, appliquer ou percevoir un impôt visé par l'Accord.

Enfin l'article 1er garantit l'application des droits et protections dont bénéficient les personnes en vertu de la législation et de la pratique administrative de la Partie requise. Ceci doit toutefois toujours être apprécié dans la perspective d'un échange de renseignements effectif et efficace. Ce sera, par exemple, le cas en ce qui concerne la pratique administrative selon laquelle un contribuable doit être mis au courant de la demande de renseignements de l'autre Partie. En principe, l'Accord n'empêche pas l'application de cette pratique. Néanmoins, cette obligation d'information

1. Artikel 1 (Doele en werkingssfeer van het akkoord)

Het Akkoord heeft tot doel inlichtingen uit te wisselen die « naar verwachting relevant zijn » voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Partijen met betrekking tot de belastingen bedoeld in artikel 3 van het Akkoord.

Die bijstand omvat in ieder geval de inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de bepaling, de vestiging of de invordering van een beoogde belasting, alsmede voor de onderzoeken of vervolgingen die verband houden met die bepaling, vestiging of invordering. De bijstand heeft betrekking op elke persoon (inwoner of niet-inwoner) die in één der beide overeenkomstsluitende Partijen onderworpen is aan een in artikel 3 bedoelde belastingen.

De norm van « naar verwachting relevant zijn » heeft tot doel te verzekeren dat de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden zo ruim mogelijk is waarbij evenwel duidelijk wordt aangegeven dat het de overeenkomstsluitende Partijen niet vrij staat om « naar inlichtingen te hengelen » of te vragen naar inlichtingen waarvan het weinig waarschijnlijk is dat ze relevant zijn voor de opheldering van de fiscale toestand van een bepaalde belastingplichtige. Dezelfde norm komt voor in paragraaf 1 van artikel 26 van het OESO-Model van belastingverdrag met betrekking tot het inkomen en het vermogen. Paragraaf 5 en 5.1 van de Commentaar bij artikel 26 van het OESO-Model verduidelijkt de draagwijdte van deze norm.

Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen pas definitief kan worden beoordeeld nadat de verzoekende Partij ze heeft ontvangen mag op zich geen voldoende reden zijn voor de aangezochte Partij om de inlichtingen niet te verstrekken. Het is bovendien niet noodzakelijk dat er aanwijzingen aangaande belastingfraude aanwezig zijn in het dossier van de persoon waarover de vraag om inlichtingen is ingediend. Het volstaat dat er ernstige redenen zijn om te denken dat die inlichtingen relevant zijn met het oog op de bepaling, de vestiging, de tenuitvoerlegging of de invordering van een belasting waarop het Akkoord van toepassing is.

Artikel 1 verzekert ten slotte de toepassing van de rechten en waarborgen die de wetgeving en administratieve praktijk van de aangezochte Partij voor personen voorziet. Dit moet echter steeds worden afgewogen tegen een effectieve en efficiënte uitwisseling van inlichtingen. Dit is bijvoorbeeld het geval wat betreft de administratieve praktijk waarbij een belastingplichtige op de hoogte moet worden gebracht van het verzoek om inlichtingen van de andere Partij. Het Akkoord staat de toepassing van deze praktijk in principe niet in de weg. Toch zal de voorafgaande

préalable ne pourra pas être appliquée, notamment si elle empêche de satisfaire à une demande très urgente ou encore si elle permet au contribuable d'anticiper des actes d'investigation ultérieurs de la Partie requérante et de réduire ainsi à néant les efforts de cette Partie. C'est également en ce sens que doit être comprise la disposition reprise au point 1 du Protocole à cet accord.

2. Article 2 (Compétence)

L'article 2 précise que la Partie requise n'est pas tenue de fournir des renseignements qui ne sont ni détenus par ses autorités, ni en la possession ou sous le contrôle de personnes relevant de sa compétence territoriale.

Le terme « autorités » utilisé dans cet article s'interprète de manière large. Il vise les autorités fiscales (au niveau de l'autorité fédérale et des entités fédérées) et tous les services, établissements et organismes publics qui sont notamment tenus de fournir aux fonctionnaires chargés de l'établissement ou du recouvrement des impôts tous renseignements en leur possession.

L'obligation de fournir les renseignements n'est pas limitée du fait de la résidence ou de la nationalité de la personne à laquelle les renseignements se rapportent ou du fait de la résidence ou de la nationalité de la personne qui les détient.

3. Article 3 (Impôts visés par l'Accord)

En ce qui concerne le Liechtenstein, l'Accord vise les impôts suivants :

— l'impôt sur le revenu des personnes physiques (« *Erwerbssteuer* »);

— l'impôt sur le revenu des sociétés (« *Ertragsssteuer* »), un impôt sur le revenu perçu à charge des sociétés qui exercent une activité d'entreprise réelle au Liechtenstein;

meldingsplicht onder meer niet mogen worden toegepast indien er daardoor niet kan worden voldaan aan een verzoek bij hoogdringendheid of nog indien de kans bestaat dat de belastingplichtige daardoor kan anticiperen op toekomstige onderzoeksadden van de verzoekende Partij en aldus de inspanningen van die Partij tenietdoet. Het is tevens in deze zin dat de bepaling die is opgenomen als punt 1 van het Protocol bij dit akkoord, dient te worden verstaan.

2. Artikel 2 (Rechtsgebied)

Artikel 2 bepaalt dat de aangezochte Partij niet gehouden is inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar autoriteiten of die noch in het bezit zijn van of onder toezicht staan van personen die zich binnen het rechtsgebied van die Partij bevinden.

De uitdrukking « autoriteiten » zoals gebruikt in dit artikel dient ruim te worden geïnterpreteerd. Zij beoogt de belastingautoriteiten (op het niveau van de federale overheid en van de gefedereerde entiteiten) en ook alle openbare diensten, instellingen en inrichtingen die inzonderheid verplicht zijn alle inlichtingen waarover zij beschikken te verstrekken aan de ambtenaren die belast zijn met de vestiging of de invordering van belastingen.

De verplichting om inlichtingen te verstrekken wordt niet beperkt door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon waarmee de inlichtingen verband houden of door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon die in het bezit is van de inlichtingen.

3. Artikel 3 (Belastingen waarop het Akkoord van toepassing is).

Wat Liechtenstein betreft is het Akkoord van toepassing op de volgende belastingen :

— de personenbelasting (« *Erwerbssteuer* »);

— de venootschapsbelasting (« *Ertragsssteuer* »), een inkomstenbelasting geheven op venootschappen die een reële bedrijfsactiviteit in Liechtenstein voeren;

— les impôts sur les sociétés (« *Gesellschaftsteuern* », parfois également dénommés « *Besondere Gesellschaftssteuer* »), soit un certain nombre d'impôts auxquels sont seulement soumises certaines sociétés ayant une forme ou une activité spécifique, comme notamment les sociétés holdings (« *Holdinggesellschaften* »), les sociétés domiciliées (« *Sitzgesellschaften* ») — sociétés dont le siège est établi au Liechtenstein mais qui n'y ont aucune activité réelle), les compagnies d'assurance étrangères et les compagnies « captives » d'assurance, les sociétés d'investissement (« *Anlagefonds* ») et les fondations (« *Stiftungen* »);

— l'impôt sur la fortune (« *Vermögenssteuer* »);

— l'impôt sur les coupons, un impôt à la source libératoire perçu sur les dividendes et certains intérêts versés à des non résidents par des sociétés résidentes du Liechtenstein (« *Couponsteuer* »);

— les impôts sur les successions et acquisitions en vertu du droit successoral et sur les donations (« *Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern* »);

— la taxe sur la valeur ajoutée.

En ce qui concerne la Belgique, l'Accord s'applique aux quatre impôts sur les revenus qui sont établis en Belgique (l'impôt des personnes physiques, l'impôt des sociétés, l'impôt des personnes morales et l'impôt des non-résidents) et à la taxe sur la valeur ajoutée (TVA).

En vertu du paragraphe 2, l'Accord s'applique également aux impôts « identiques » ou « analogues » établis après la date de signature de l'Accord si les autorités compétentes des deux Parties en conviennent.

Les négociateurs entendaient limiter le champ d'application matériel de l'Accord à un certain nombre d'impôts perçus par et pour le compte de l'État fédéral. Par contre, les impôts perçus par les entités fédérées elles-mêmes ou pour leur compte demeuraient en dehors du champ d'application de cet Accord aussi longtemps que le consentement dont question au paragraphe 3 n'avait pas été notifié au Liechtenstein. Dans cette optique, la conclusion de l'Accord relevait de la compétence exclusive de l'État fédéral. Les entités fédérées n'ont dès lors pas été associées à la négociation. De même, l'Accord n'a été signé que par un représentant du gouvernement de l'État fédéral.

En cherchant à demeurer dans les limites de sa compétence exclusive, l'État fédéral souhaitait que l'Accord entre en vigueur le plus tôt possible. Le

— de belastingen op vennootschappen (« *Gesellschaftsteuern* », ook wel soms aangeduid als « *Besondere Gesellschaftssteuer* »), zijnde een aantal soorten belastingen waaraan slechts bepaalde vennootschappen met een specifieke vorm of activiteit zijn onderworpen, met name onder meer holdingvennotschappen (« *Holdinggesellschaften* »), zetelvennotschappen (« *Sitzgesellschaften* ») — vennootschappen met zetel in Liechtenstein maar geen reële activiteiten in Liechtenstein), buitenlandse verzekerringsmaatschappijen en bedrijfseigen verzekerringsmaatschappijen (« *Captives* »), investeringsvennotschappen (« *Anlagefonds* ») en stichtingen (« *Stiftungen* »);

— de vermogensbelasting (« *Vermögenssteuer* »);

— de couponbelasting, een bevrijdende bronbelasting geheven op dividenden en bepaalde interessen die worden uitgekeerd aan niet-inwoners door vennootschappen die inwoner zijn van Liechtenstein (« *Couponsteuer* »);

— de belastingen van nalatenschappen en verkrijgingen krachtens erfrecht en van schenkingen (« *Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern* »);

— de belasting over de toegevoegde waarde.

Wat België betreft is het Akkoord van toepassing op de vier inkomstenbelastingen die in België worden geheven (de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners) en op de belasting over de toegevoegde waarde (BTW).

Krachtens paragraaf 2 is het Akkoord eveneens van toepassing op de « gelijke » of « in wezen gelijksoortige » belastingen die na de datum van de ondertekening van het Akkoord worden gevestigd indien de bevoegde autoriteiten van beide Partijen aldus overeenkomen.

De onderhandelaars beoogden het materieel toepassingsgebied van het Akkoord te beperken tot een aantal belastingen die worden geheven door en ten behoeve van de Federale Staat. De belastingen die geheven worden door of ten behoeve van de gefedereerde entiteiten van België en Liechtenstein vielen daarentegen buiten het toepassingsgebied van dit Akkoord zolang de instemming, waarvan sprake in paragraaf 3, niet was medegedeeld aan Liechtenstein. In dat opzicht behoorde het sluiten van dit Akkoord tot de uitsluitende bevoegdheid van de Federale Staat. De gefedereerde entiteiten werden dus niet betrokken bij de onderhandelingen. Het Akkoord werd dan ook enkel ondertekend door een vertegenwoordiger van de regering van de Federale Staat.

Terwijl hij binnen de grenzen van zijn uitsluitende bevoegdheid probeerde te blijven, wenste de Federale Staat dat het akkoord zo vlug mogelijk in werking zou

contexte général dans lequel s'inscrit l'Accord (voir section A) nécessitait en effet d'agir rapidement. Or, la conclusion d'un traité mixte nécessite sensiblement plus de temps que celle d'un traité relevant de la compétence exclusive d'une seule entité en raison des exigences du dispositif mis en place par l'Accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'Etat fédéral, les communautés et les régions relativement aux modalités de conclusion de traités mixtes (*Moniteur belge* du 17 décembre 1996) (1).

Toutefois, dans le courant de l'année 2010, plusieurs traités analogues (accords d'échange de renseignements en matière fiscale ou protocoles modifiant les dispositions relatives à l'échange de renseignements d'une convention préventive de la double imposition en vigueur) ont été soumis pour avis au Conseil d'Etat. Celui-ci a estimé que la plupart de ces traités constituent des traités mixtes, qui couvrent également les impôts des entités fédérées (2).

Compte tenu de ces avis du Conseil d'Etat, l'Accord a été soumis au groupe de travail « traités mixtes » visé à l'article 3 de l'Accord de coopération du 8 mars 1994 précité. Ce groupe de travail a arrêté le caractère mixte (Etat fédéral/ communautés/régions) de l'Accord lors de sa réunion du 26 octobre 2010. Cette proposition de décision a été entérinée le 20 janvier 2011 par la Conférence interministérielle de la « Politique étrangère » après une procédure écrite. Lors de sa réunion du 16 février 2012, le même groupe de travail a toutefois revu son point de vue concernant le caractère mixte de l'Accord vis-à-vis des communautés. Ce changement de point de vue est basé sur l'avis du Conseil d'Etat n° 48.056/VR du 27 avril 2010 relatif à l'Accord entre la Belgique et Andorre signé le 23 octobre 2009. Tout comme dans l'Accord entre la

(1) Le raisonnement qui a amené le gouvernement fédéral belge à ne pas impliquer les entités fédérées dans la conclusion de traités tels que le présent accord avec le Liechtenstein a fait l'objet d'un développement plus détaillé, notamment, dans l'exposé des motifs du *Projet de loi portant assentiment au Second Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et l'Australie tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu signée à Canberra le 13 octobre 1977, telle que modifiée par le Protocole signé à Canberra le 20 mars 1984, et adaptant la législation fiscale belge à certaines dispositions dudit Second Protocole* (doc. Sénat, n° 5-962/1 — 2010-2011, pp. 10-13).

(2) Voir notamment l'avis n° 48.056/VR du 27 avril 2010 relatif à l'Accord entre la Belgique et Andorre signé le 23 octobre 2009 et l'avis n° 47.935/VR du 20 avril 2010 relatif au Protocole à la Convention entre la Belgique et les Pays-Bas signé le 23 juin 2009.

treden. De algemene context binnen dewelke het Akkoord moet gezien worden (zie punt A) vereiste immers een snel optreden. Maar het sluiten van een gemengd verdrag vraagt gevoelig meer tijd dan het sluiten van een verdrag dat onder de uitsluitende bevoegdheid van één entiteit valt. De reden hiervoor dient gezocht in de vereisten die gesteld worden door de regeling die werd ingevoerd door het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen (*Belgisch Staatsblad* van 17 december 1996) (1).

Verscheidene soortgelijke verdragen (akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden of protocollen tot wijziging van de bepalingen inzake de uitwisseling van dubbele belasting van een overeenkomst tot het voorkomen van dubbele belasting die in werking is) werden in de loop van het jaar 2010 evenwel voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Die heeft geoordeeld dat het merendeel van de betrokken verdragen gemengde verdragen zijn, die ook betrekking hebben op de belastingen van de gefedereerde entiteiten (2).

Rekening houdende met die adviezen van de Raad van State werd het Akkoord voorgelegd aan de in artikel 3 van het bovenvermelde Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 bedoelde werkgroep « gemengde verdragen ». Die werkgroep heeft op zijn vergadering van 26 oktober 2010 het gemengd karakter (Federale Staat/gemeenschappen/gewesten) van het Akkoord vastgelegd. Dit voorstel van beslissing werd op 20 januari 2011 door de Interministeriële Conferentie « Buitenlands Beleid » aangenomen na een schriftelijke procedure. Op zijn vergadering van 16 februari 2012 herzag dezelfde werkgroep echter zijn mening aangaande het gemengd karakter van het akkoord ten aanzien van de gemeenschappen. Deze herziening is gebaseerd op het advies van de Raad van State n° 48.056/VR van 27 april 2010 met betrekking

(1) De redenering die de federale regering van België ertoe gebracht heeft om de gefedereerde entiteiten niet te betrekken bij het sluiten van verdragen zoals dit akkoord met Liechtenstein, wordt op meer gedetailleerde wijze uiteengezet in de memorie van toelichting bij het *Wetsontwerp houdende instemming met het Tweede Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Australië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Canberra op 13 oktober 1977, zoals gewijzigd door het Protocol, ondertekend te Canberra op 20 maart 1984, en tot aanpassing van de Belgische belastingwetgeving aan sommige bepalingen van voormeld Tweede Protocol* (stuk Senaat, nr. 5-962/1 — 2010-2011, blz. 10-13).

(2) Zie met name het advies n° 48.056/VR van 27 april 2010 met betrekking tot het akkoord tussen België en Andorra, ondertekend op 23 oktober 2009 en het advies n° 47.935/VR van 20 april 2010 met betrekking tot het Protocol bij de Overeenkomst tussen België en Nederland, ondertekend op 23 juni 2009.

Belgique et le Liechtenstein, un paragraphe a été insérée dans l'article 3 de l'Accord entre la Belgique et Andorre, lequel prévoit que l'Accord ne s'appliquera aux impôts perçus par ou pour le compte des entités fédérées que lorsque la Belgique aura notifié à Andorre par la voie diplomatique qu'elle consent à une telle application. L'avis du Conseil d'État concernant l'Accord avec Andorre évoque le lien entre le paragraphe 1er et le paragraphe 3 (1). Le Conseil d'État estime à ce propos que le paragraphe 3 doit être interprété de manière restrictive. Cela signifie selon le Conseil d'État que les impôts (perçus par ou pour le compte des entités fédérées) concernés par l'application différée prévue par le paragraphe 3 ne peuvent être que ceux énumérés de manière limitative au paragraphe 1er de l'article 3. En ce qui concerne la Belgique, il ne peut donc s'agir que du précompte immobilier. Selon cette interprétation, le paragraphe 3 n'est donc pas une disposition qui étend le champ d'application à tous les impôts perçus par ou pour le compte des entités fédérées. C'est peut-être en suivant ce raisonnement que le Conseil d'État a estimé que l'Accord avec Andorre n'a pas de caractère mixte en ce qui concerne les Communautés, étant donné qu'il ne concerne que les quatre impôts sur les revenus et la TVA.

Sur la base de ce qui précède, il a été décidé lors de la réunion du groupe de travail « traités mixtes » du 16 février 2012 que le caractère mixte de l'Accord entre la Belgique et le Liechtenstein est limité aux régions et ne s'étend donc pas aux communautés. Cette décision a toutefois été revue suite aux avis du Conseil d'État à la Communauté/Région flamande concernant les TIEAs avec Antigua-et-Barbuda, Anguilla et Gibraltar. Dans ces avis, le Conseil d'État donne une interprétation large du champ d'application des TIEAs concernés et admet de la sorte que les communautés sont effectivement compétentes. Sur cette base, le groupe de travail « traités mixtes » a décidé le 31 janvier 2013 que le caractère mixte de l'Accord s'étend aussi aux communautés. Cette proposition de décision doit encore être entérinée par la Conférence Interministérielle « Politique étrangère ».

Compte tenu de ce qui précède, la notification visée à l'article 3, paragraphe 3, de l'Accord a été adressée par la voie diplomatique aux autorités du Liechtenstein.

tot het Akkoord tussen België en Andorra, ondertekend op 23 oktober 2009. Net zoals in het Akkoord tussen België en Liechtenstein, werd in het Akkoord tussen België en Andorra in artikel 3 een paragraaf toegevoegd waarin werd voorzien dat het Akkoord slechts toepassing zal vinden op de belastingen geheven door of ten behoeve van de gefedereerde entiteiten van zodra België aan Andorra via diplomatieke weg laat weten dat het met dergelijke toepassing akkoord gaat. In het advies van de Raad van State aangaande het akkoord met Andorra komt het verband tussen paragraaf 1 en paragraaf 3 van artikel 3 aan bod (1). De Raad van State is daarbij van oordeel dat paragraaf 3 op een beperkende wijze moet worden geïnterpreteerd. Dit betekent volgens de Raad van State dat de belastingen (geheven door of ten behoeve van de gefedereerde entiteiten) waarvoor de uitgestelde toepassing als bedoeld in paragraaf 3 geldt, enkel die belastingen kunnen zijn die limitatief worden opgesomd in paragraaf 1 van artikel 3. Wat betreft België kan het dus enkel en alleen over de onroerende voorheffing gaan. Volgens deze interpretatie is paragraaf 3 dus geen bepaling die het toepassingsgebied uitbreidt tot alle belastingen geheven door of ten behoeve van de gefedereerde entiteiten. Het is wellicht vanuit deze redenering dat de Raad van State oordeelde dat het Akkoord met Andorra wat betreft de gemeenschappen geen gemengd karakter heeft aangezien het enkel betrekking heeft op de vier inkomstenbelastingen en de BTW.

Op basis van het voorgaande werd op de vergadering van de werkgroep van gemengde verdragen van 16 februari 2012 vastgelegd dat het gemengd karakter van het Akkoord tussen België en Liechtenstein beperkt is tot de gewesten en zich dus niet uitstrekkt tot de gemeenschappen. Deze beslissing werd echter herzien ten gevolge van adviezen van de Raad van State aan de Vlaamse Gemeenschap/Gewest in het kader van de TIEAs met Antigua en Barbuda, Anguilla en Gibraltar. In deze adviezen geeft de Raad van State een ruime interpretatie van de werkingssfeer van deze TIEAs en erkent aldus dat de gemeenschappen inderdaad bevoegd zijn. Op basis hiervan heeft de werkgroep van gemengde verdragen van 31 januari 2013 vastgelegd dat het gemengd karakter van het Akkoord tussen België en Liechtenstein zich ook uitstrekkt tot de gemeenschappen. Dit voorstel van beslissing moet nog door de Interministeriële conferentie « Buitenlands Beleid » worden bevestigd.

Daarmee rekening houdende heeft België de kennisgeving waarvan sprake in artikel 3, paragraaf 3, van het Akkoord langs diplomatieke weg opgestuurd naar de autoriteiten van Liechtenstein.

(1) *Doc. parl.*, Sénat, 5-969/1, 41-42.

(1) *Parl. St.*, Senaat, 5-969/1, 41-42.

4. Article 4 (Définitions)

L'article 4 définit certains termes utilisés dans l'Accord.

D'une manière générale, il s'agit de définitions usuelles. Certaines de celles-ci figurent également dans les conventions fiscales générales concernant l'impôt sur le revenu. Si nécessaire, ces définitions sont brièvement explicitées, ci-après, dans le cadre des articles dans lesquels les termes définis sont utilisés.

En ce qui concerne la définition de l'« autorité compétente » dans le cas de la Belgique, l'attention est toutefois attirée sur le fait que, étant donné le caractère mixte de l'Accord, il s'agit selon le cas du ministre des Finances du gouvernement fédéral et/ou de son collègue du gouvernement d'une région, ou du représentant autorisé du ou des ministre(s) concerné(s).

Bien que le champ d'application du présent Accord couvre des impôts perçus par ou pour le compte de différents niveaux de pouvoir (fédéral, régions et communautés), la communication avec l'État partenaire concernant l'échange de renseignements passera, pour tous les impôts visés, par un seul point de contact (central). L'organisation et le fonctionnement concret de ce point de contact, ainsi que la collaboration entre ce point de contact et tous les niveaux de pouvoir concernés, font l'objet d'un accord de coopération dont le contenu est actuellement en cours d'élaboration. Cet accord de coopération portera non seulement sur les renseignements échangés dans le cadre d'une convention ou d'un accord bilatéral (convention préventive de la double imposition ou accord d'échange de renseignements fiscaux) mais réglera également l'échange de renseignements pratiqué dans le cadre de la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal, ainsi que dans le cadre de la Convention multilatérale concernant l'assistance administrative mutuelle en matière fiscale de l'OCDE et du Conseil de l'Europe.

5. Article 5 (Échange de renseignements sur demande)

Le paragraphe 1er pose la règle générale selon laquelle la Partie requise est tenue de fournir des renseignements sur demande aux fins visées à l'article 1er. Ce paragraphe indique clairement que l'Accord s'applique uniquement à l'échange de renseignements sur demande (c'est-à-dire lorsque les renseignements demandés se rapportent à un contrôle, une enquête ou une investigation spécifiques) et ne s'applique pas à l'échange automatique ou spontané de renseignements.

4. Artikel 4 (Begripsbepalingen)

Artikel 4 geeft een definitie van sommige in het Akkoord gebruikte begrippen.

Het gaat doorgaans om gebruikelijke definities. Sommige ervan komen eveneens voor in de algemene belastingovereenkomsten die betrekking hebben op de inkomstenbelastingen. Waar nodig worden die definities hierna beknopt uitgelegd bij de artikels waarin de gedefinieerde begrippen gebruikt worden.

Met betrekking tot de definitie van de « bevoegde autoriteit » in het geval van België, wordt de aandacht evenwel erop gevestigd dat ingevolge het gemengde karakter van het Akkoord, het naargelang het geval gaat om de minister van Financiën van de federale regering en/of zijn collega van de regering van een gewest, of de gevormde vertegenwoordiger van de betrokken minister(s).

Ondanks het feit dat het toepassingsgebied van dit Akkoord zich uitstrekkt tot belastingen geheven door of voor rekening van verschillende bestuursniveaus (federaal, gewesten en gemeenschappen) zal de communicatie met de partnerstaat wat betreft de uitwisseling van inlichtingen van alle beoogde belastingen verlopen via één enkel (centraal) contactpunt. De organisatie en concrete werking van dit contactpunt, alsook de samenwerking tussen dit contactpunt en alle betrokken bestuursniveaus, maken het voorwerp uit van een samenwerkingsakkoord waarvan de inhoud op dit ogenblik wordt uitgewerkt. Dit samenwerkingsakkoord zal niet enkel slaan op inlichtingen die worden uitgewisseld in het kader van een bilateraal verdrag of akkoord (verdrag ter vermindering van dubbele belasting of akkoord inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen) maar ook de gegevensuitwisseling regelen die gebeurt in het kader van de richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en in het kader van het Multilateraal Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden van de OESO en de Raad van Europa.

5. Artikel 5 (Uitwisseling van inlichtingen op verzoek)

Paragraaf 1 geeft de algemene regel volgens welke de aangezochte Partij ertoe gehouden is inlichtingen op verzoek te verstrekken ten behoeve van de in artikel 1 bedoelde doeleinden. Deze paragraaf geeft duidelijk aan dat het Akkoord uitsluitend van toepassing is op de uitwisseling van inlichtingen op verzoek (dat wil zeggen indien de gevraagde inlichtingen betrekking hebben op een specifieke controle, een specifiek verhoor of onderzoek) en niet van toepassing is op de automatische of spontane uitwisseling van inlichtingen.

Le Modèle OCDE d'Accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale, dont le présent accord s'inspire, ne vise également que l'échange de renseignements sur demande. Les travaux de l'OCDE visaient, en effet, à établir des normes d'échange de renseignements applicables au niveau mondial et que tous les centres financiers et tous les «paradis fiscaux» soient en mesure d'accepter. Pour ce faire, le Modèle OCDE vise à assurer un équilibre approprié entre, d'une part, la nécessité d'établir l'accès à des informations financières fiables et, d'autre part, la nécessité d'éviter de faire peser sur les économies concernées des charges considérées par celles-ci comme trop lourdes, voire irréalistes, en matière de discipline fiscale.

Le terme «renseignement» signifie tout fait, énoncé ou document, quelle qu'en soit la forme.

Le paragraphe 1er dispose que les renseignements doivent être échangés indépendamment du fait que la Partie requise en ait ou non besoin à ses propres fins fiscales. Cette disposition est nécessaire car si un intérêt fiscal était exigé, cela pourrait rendre l'échange de renseignements inefficace, par exemple lorsque la Partie requise ne perçoit pas d'impôt sur le revenu ou lorsque la demande concerne une entité non imposable dans la Partie requise.

Les renseignements sont échangés, d'une manière générale, aussi bien en matière fiscale non pénale qu'en matière fiscale pénale. Il n'est pas nécessaire qu'il s'agisse d'une affaire fiscale qui fasse intervenir un acte intentionnel (infraction commise dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire). Le paragraphe 1er précise, à cet égard, que les renseignements doivent être échangés même si les actes faisant l'objet d'une investigation ne sont pas constitutifs d'une infraction pénale suivant le droit interne de la Partie requise.

Le paragraphe 2 précise que la Partie requise devra agir et prendre toutes les mesures appropriées pour obtenir les renseignements demandés et ne pourra pas uniquement s'en remettre aux renseignements en la possession de son administration fiscale et ce, même si la Partie requise n'a pas besoin des renseignements à ses propres fins fiscales.

Une Partie peut aussi demander de manière spécifique que des renseignements lui soient fournis sous la forme de dépositions de témoins ou de copies certifiées conformes d'originaux en vue de répondre, notamment, à ses exigences en matière de preuve. Dans ce cas, le paragraphe 3 stipule que la Partie requise ne doit fournir les renseignements sous la

Ook het OESO-Model van akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, waarop dit akkoord gebaseerd is, beoogt uitsluitend de uitwisseling van inlichtingen op verzoek. De werkzaamheden van de OESO waren er inderdaad op gericht normen voor de uitwisseling van inlichtingen in te stellen die in de hele wereld kunnen worden toegepast en die door alle financiële centra en alle «belastingparadijzen» kunnen worden goedgekeurd. Om dat te bereiken wil het OESO-Model komen tot een passend evenwicht tussen de noodzaak de toegang tot betrouwbare financiële inlichtingen vast te leggen, enerzijds, en de noodzaak te vermijden dat de economie van de betrokken landen lasten op het vlak van fiscale discipline zouden worden opgelegd die door deze landen worden beschouwd als zijnde te zwaar en zelfs irrealistisch.

De uitdrukking «inlichtingen» betekent elk feit, elke verklaring of elk document, in welke vorm ook.

Paragraaf 1 bepaalt dat de inlichtingen moeten worden uitgewisseld ongeacht of de aangezochte Partij die inlichtingen nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden. Deze bepaling is noodzakelijk want indien er wel een fiscaal belang zou vereist zijn, zou het uitwisselen van inlichtingen ondoeltreffend kunnen worden, bijvoorbeeld indien de aangezochte Partij geen inkomstenbelasting heft of indien het verzoek zou gaan over een entiteit die in de aangezochte Staat niet belastbaar is.

Over het algemeen worden zowel de inlichtingen inzake niet strafrechtelijke belastingaangelegenheden als de inlichtingen inzake strafrechtelijke belastingaangelegenheden uitgewisseld. Het is niet noodzakelijk dat het gaat om een belastingaangelegenheid waarbij sprake is van een opzettelijke handeling (overtreding begaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden). Paragraaf 1 verduidelijkt in dit verband dat de inlichtingen moeten worden uitgewisseld zelfs indien de onderzochte handelingen niet als strafrechtelijk misdrijf worden aangemerkt door de interne wetgeving van de aangezochte Partij.

Paragraaf 2 preciseert dat de aangezochte Partij moet handelen en alle passende middelen voor het verkrijgen van inlichtingen moet gebruiken en dat ze zich niet uitsluitend mag verlaten op de inlichtingen die in het bezit zijn van haar belastingadministratie, en dit zelfs indien de aangezochte Partij de inlichtingen niet nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden.

Een Partij kan ook specifiek vragen om inlichtingen te verstrekken in de vorm van getuigenverklaringen of gewaарmerkte afschriften van oorspronkelijke stukken, met name om te voldoen aan haar vereisten inzake bewijsvoering. In dat geval bepaalt paragraaf 3 dat de aangezochte Partij die inlichtingen onder de gevraagde vorm enkel moet verstrekken voor zover

forme demandée que dans la mesure où son droit interne le permet.

Le paragraphe 4 stipule expressément que les Parties contractantes ont l'obligation de faire en sorte que leurs autorités compétentes aient le droit, aux fins visées à l'article 1er, d'obtenir et de fournir sur demande :

a) les renseignements détenus par les banques et autres institutions financières ainsi que ceux détenus par les personnes agissant en qualité de mandataire ou de fiduciaire. En général, les renseignements bancaires demandés sont des informations sur un compte, des informations financières et des informations sur des opérations ainsi que des informations sur l'identité ou la structure juridique des titulaires de comptes et des parties à des opérations financières. Le commentaire sur l'article 5 du modèle OCDE d'accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale précise que le terme «mandataire» est très large et couvre tous les types de prestataires de services aux sociétés (y compris, par exemple, les avocats). Toujours selon ce commentaire, on considère généralement qu'une personne agit «en qualité de fiduciaire» lorsque cette personne effectue des transactions ou gère des fonds ou des biens non pas en son nom propre ou pour son propre compte mais pour le compte d'une autre personne avec laquelle elle se trouve dans une relation qui implique et nécessite de la confiance d'une part et de la bonne foi de l'autre.

On rappelle que, depuis le 1er juillet 2011, l'article 322 du Code des impôts sur les revenus 1992, tel que modifié par l'article 55 de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses (1), permet expressément à l'administration fiscale belge de réclamer auprès des établissements de banque, de change, de crédit et d'épargne tout renseignement pouvant être utile pour déterminer le montant des revenus imposables d'un contribuable lorsque ces renseignements sont demandés par un État étranger conformément aux dispositions relatives à l'échange de renseignements d'une convention préventive de la double imposition applicable ou de tout autre accord international (tel que le présent Accord) garantissant la réciprocité;

b) les renseignements concernant la propriété des sociétés de capitaux, sociétés de personnes (*partnerships*), dispositifs de placement collectif, trusts, foundations, et autres dispositifs (par exemple une structure de nature purement contractuelle); ces renseignements visent à permettre à la Partie requérante d'appliquer sa législation interne, notamment les dispositions de cette législation permettant de déterminer quel est le

zulks op grond van haar nationale wetgeving is toegestaan.

Paragraaf 4 bepaalt uitdrukkelijk dat de overeenkomstsluitende Partijen de verplichting hebben ervoor te zorgen dat hun bevoegde autoriteiten voor de toepassing van artikel 1 de bevoegdheid hebben om de volgende inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken :

a) inlichtingen die in het bezit zijn van banken en andere financiële instellingen alsmede die welke in het bezit zijn van personen die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of vertrouwenspersoon. De gevraagde bankgegevens zijn over het algemeen inlichtingen aangaande een rekening, financiële inlichtingen en inlichtingen aangaande verrichtingen alsmede inlichtingen omtrent de identiteit of de juridische structuur van rekeninghouders en partijen die betrokken zijn bij financiële verrichtingen. De commentaar bij artikel 5 van het OESO-Model inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden stelt dat de uitdrukking «vertegenwoordiger» heel ruim is en alle soorten dienstverleners aan vennootschappen dekt (met inbegrip van bijvoorbeeld advocaten). Nog steeds volgens die commentaar wordt een persoon over het algemeen geacht werkzaam te zijn «in de hoedanigheid van een vertrouwenspersoon» wanneer die persoon transacties doet of fondsen of goederen beheert, niet in zijn eigen naam of voor zijn eigen rekening, maar voor rekening van een andere persoon, waarmee hij een band heeft die aan de ene kant vertrouwen impliceert en noodzaakt en aan de andere kant goede trouw.

We herinneren eraan dat, vanaf 1 juli 2011, artikel 322 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals gewijzigd door artikel 55 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (1), de Belgische fiscale administratie uitdrukkelijk toestaat om bij bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen alle inlichtingen op te vragen die nuttig kunnen zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van een belastingplichtige te bepalen wanneer een buitenlandse Staat om die inlichtingen vraagt conform de bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen van een van toepassing zijnde dubbelbelastingverdrag of enig ander internationaal akkoord (zoals het voorliggende Akkoord) in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd;

b) inlichtingen met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, deelgenootschappen (*partnerships*), gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts, stichtingen en andere stelsels (bijvoorbeeld een puur contractuele structuur); die inlichtingen hebben tot doel de verzoekende Partij in staat te stellen haar nationale wetgeving toe te passen, meer bepaald de bepalingen van die wetgeving die het mogelijk maken

(1) *Moniteur belge* du 6 mai 2011, Édition 1, p. 26576.

(1) *Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2011, Editie 1, blz. 26576.

propriétaire effectif des actions, parts, intérêts et autres droits dans ces dispositifs; la Partie requise doit fournir les renseignements en matière de propriété en ce qui concerne toutes les personnes qui font partie d'une chaîne de propriété à partir du moment où ces renseignements sont détenus sur son territoire.

Le paragraphe 4 n'oblige cependant pas les Parties à recueillir ou à fournir des renseignements concernant des entreprises cotées en bourse ou des dispositifs de placement collectif publics, à moins qu'ils puissent être obtenus sans susciter de difficultés disproportionnées.

Le paragraphe 4 ne saurait être interprété en ce sens que la Partie requise aurait uniquement l'obligation d'obtenir et de fournir les renseignements qui y sont expressément mentionnés. Ce paragraphe ne limite, en effet, pas l'obligation très générale énoncée au paragraphe 1er. Il vise uniquement à rendre l'échange de renseignements effectif même lorsque la législation ou les mesures internes de la Partie requise empêchent celle-ci d'obtenir les renseignements mentionnés au paragraphe 4.

Le paragraphe 5 liste les mentions qui doivent figurer dans la demande de renseignements. Il s'agit de mentions qui permettent à la Partie requise :

- de vérifier que les renseignements demandés sont «vraisemblablement pertinents» et que la demande ne constitue, dès lors, pas une «*fishing expedition*»;

- de disposer de suffisamment d'éléments pour collecter facilement et rapidement les renseignements utiles à la Partie requérante auprès des personnes susceptibles de les détenir. La procédure d'échange de renseignements ne doit, en effet, pas avoir pour résultat de reporter sur la Partie requise la charge du processus de détermination, d'établissement, ou de perception d'une imposition; cette charge continue à incomber, en premier lieu, à la Partie requérante. Dans cette optique, il faut au moins que la Partie requérante puisse indiquer l'identité de la personne faisant l'objet d'un contrôle ou d'une enquête, le but fiscal dans lequel les renseignements sont demandés et les raisons qui donnent à penser que les renseignements sont détenus sur le territoire de la Partie requise.

Conformément au paragraphe 6, la Partie requise doit s'efforcer de fournir le plus rapidement possible les renseignements demandés. À cet égard, le paragraphe 2 de l'article 10 (Procédure amiable), permet d'établir, dans le cadre d'un arrangement administratif, des procédures détaillées permettant d'aboutir à ce résultat. Compte tenu des dispositions relativement détaillées contenues dans le présent accord, un tel arrangement ne paraît pas nécessaire dans l'immédiat.

om vast te stellen wie de uiteindelijke eigenaar is van de aandelen, bewijzen van deelname, belangen en andere rechten in die stelsels; de aangezochte Partij moet de inlichtingen met betrekking tot de eigendom aangaande alle personen in een eigendomsketen verstrekken vanaf het ogenblik dat die inlichtingen zich op haar grondgebied bevinden.

Paragraaf 4 verplicht de Partijen evenwel niet om inlichtingen in te winnen of te verstrekken met betrekking tot beursgenoteerde bedrijven of openbare gemeenschappelijke beleggingsstelsels, tenzij deze zonder onevenredige moeilijkheden kunnen worden verkregen.

Paragraaf 4 kan niet aldus worden uitgelegd dat de aangezochte Partij slechts verplicht zou zijn tot het verkrijgen en verstrekken van de inlichtingen die er uitdrukkelijk in vermeld zijn. Deze paragraaf beperkt immers niet de heel algemene verplichting die in paragraaf 1 is uiteengezet. Hij wil enkel de uitwisseling van inlichtingen effectief doen plaatsvinden, zelfs indien de wetgeving of de interne maatregelen van de aangezochte Partij haar verhinderen de in paragraaf 4 genoemde inlichtingen te verkrijgen.

Paragraaf 5 somt op welke gegevens moeten opgenomen zijn in het verzoek om inlichtingen. Het gaat om gegevens die de aangezochte Partij in staat stellen :

- na te gaan dat de gevraagde inlichtingen «naar verwachting relevant» zijn en dat het verzoek dus geen «*fishing expedition*» vormt;

- over voldoende gegevens te beschikken om de inlichtingen die nuttig zijn voor de verzoekende Partij gemakkelijk en snel te verzamelen bij de personen die ze in hun bezit kunnen hebben. De procedure van de uitwisseling van inlichtingen mag er immers niet toe leiden dat de last van het proces van de bepaling, de vestiging of de invordering van een belasting wordt doorgeschoven naar de aangezochte Partij; die last blijft in de eerste plaats behoren bij de verzoekende Partij. Vanuit die optiek moet de verzoekende Partij minstens kunnen melding maken van de identiteit van de persoon op wie de controle of het onderzoek betrekking heeft, het fiscale doel waarvoor de inlichtingen gevraagd worden en de redenen om aan te nemen dat de inlichtingen zich op het grondgebied van de aangezochte Partij bevinden.

Overeenkomstig paragraaf 6 moet de aangezochte Partij proberen de gevraagde inlichtingen zo snel mogelijk te verstrekken. Dienaangaande maakt paragraaf 2 van artikel 10 (Regeling voor onderling overleg) het mogelijk om in het kader van een administratieve regeling gedetailleerde procedures vast te leggen waardoor dat resultaat kan worden bereikt. Rekening houdend met de vrij gedetailleerde bepalingen van dit akkoord, lijkt dergelijke regeling

Toutefois, s'il devait s'avérer que les demandes de l'autorité compétente belge n'étaient pas traitées avec toute la diligence et l'efficacité souhaitable, l'autorité compétente belge prendrait l'initiative de conclure un tel arrangement avec l'autorité compétente du Liechtenstein.

Par ailleurs, le Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en matière fiscale a mis en place un programme d'examen collégial (voir section A., point 6 ci-dessus). Ce programme ainsi que le risque de contre-mesures pour les juridictions qui ne respecteraient pas les normes d'échange de renseignements en matière fiscale qu'elles ont acceptées dans le cadre d'une convention fiscale générale ou d'un accord sur l'échange de renseignements en matière fiscale devraient garantir que les engagements souscrits seront effectivement respectés.

voor het moment niet nodig. Indien evenwel zou blijken dat de verzoeken van de Belgische bevoegde autoriteit niet met de gewenste snelheid en efficiëntie worden behandeld, zou de Belgische bevoegde autoriteit het initiatief nemen om dergelijk akkoord te sluiten met de Liechtensteinse bevoegde autoriteit.

Het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden heeft bovendien in dit verband een programma opgesteld dat bestaat uit een collegiale toetsing (zie afdeling A., punt 6 hierboven). Samen met het risico verbonden aan tegenmaatregelen voor de rechtsgebieden die zich niet zouden houden aan de normen voor de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden die ze hebben onderschreven in het kader van een algemene belastingovereenkomst of van een akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden zou dit ervoor moeten zorgen dat de verbintenissen die werden aangegaan daadwerkelijk nageleefd worden.

6. Article 6 (Contrôles fiscaux à l'étranger)

En vertu du paragraphe 1er, la Partie requise peut autoriser, sans y être obligée, des représentants de la Partie requérante à entrer sur son territoire pour interroger des personnes et pour examiner des documents, avec le consentement écrit des personnes concernées. La Partie requise peut fixer les conditions dans lesquelles les contrôles se déroulent. Par exemple, c'est la Partie requise qui décide si un représentant de la Partie requise sera présent ou non lors de tout ou partie des entretiens ou contrôles.

Dans ce cadre, les représentants de la Partie requérante ne peuvent exercer aucun pouvoir de contrainte pour obtenir des renseignements des personnes concernées. Ces personnes décident librement de l'étendue de leur collaboration.

Cette disposition permet à la Partie requise de conserver la pleine maîtrise du dispositif de visite sur place. Cette procédure peut présenter un intérêt pour les personnes concernées par la visite sur place, en leur évitant de devoir fournir des copies de documents volumineux pour répondre à une demande de renseignements.

En vertu du paragraphe 2, la Partie requise peut, sans toutefois y être obligée, autoriser la présence de représentants de l'autorité compétente étrangère à l'occasion d'un contrôle fiscal conduit par la Partie requise sur son territoire, par exemple pour obtenir les renseignements demandés. La décision concernant la

6. Artikel 6 (Belastingcontroles in het buitenland)

Krachtens paragraaf 1 kan de aangezochte Partij, zonder dat zij daartoe verplicht is, toestaan dat vertegenwoordigers van de verzoekende Partij haar grondgebied betreden om personen te ondervragen en documenten te onderzoeken, met schriftelijke toestemming van de betrokken personen. De aangezochte Partij mag de voorwaarden vastleggen waaronder de controles plaatshebben. Het is bijvoorbeeld de aangezochte Partij die bepaalt of een vertegenwoordiger van de aangezochte Partij al dan niet aanwezig zal zijn tijdens het geheel van of een gedeelte van de gesprekken of controles.

De vertegenwoordigers van de verzoekende Partij kunnen in dit kader geen enkele dwangbevoegdheid uitoefenen om inlichtingen van de betrokken personen te verkrijgen. Die personen beslissen ongehinderd hoever ze gaan in hun medewerking.

Deze bepaling stelt de aangezochte Partij in staat de volledige zeggenschap over het onderzoeksproces van het bezoek ter plaatse te behouden. Deze procedure kan van belang zijn voor de personen die betrokken zijn bij het bezoek ter plaatse, door te vermijden dat ze afschriften van omvangrijke documenten moeten verstrekken om te voldoen aan een verzoek om inlichtingen.

Krachtens paragraaf 2 kan de aangezochte Partij, zonder dat zij daartoe verplicht is, toestaan dat vertegenwoordigers van de buitenlandse bevoegde autoriteit aanwezig zijn bij een belastingcontrole die door de aangezochte Partij op haar grondgebied wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld om de gevraagde inlichtingen

présence de représentants étrangers est exclusivement du ressort de l'autorité compétente de la Partie requise.

Ce type d'assistance devrait essentiellement être demandé lorsque la Partie requérante estime que la présence de ses représentants lors du contrôle effectué par la Partie requise contribuera à la solution d'une affaire fiscale interne (notamment parce que le contrôle entrepris constitue un élément d'un dossier ayant des répercussions fiscales dans les deux Parties contractantes; ceci sera généralement le cas en matière de prix de transfert).

Le paragraphe 3 établit la procédure à suivre lorsqu'une demande présentée en vertu du paragraphe 2 a été acceptée par la Partie requise. Toutes les décisions relatives aux modalités d'exercice du contrôle sont prises par la Partie requise chargée du contrôle.

7. Article 7 (Possibilité de décliner une demande)

L'article 7 stipule dans quelles situations une Partie requise peut refuser de fournir les renseignements demandés par l'autre Partie contractante :

— lorsque, malgré la déclaration de la Partie requérante, la demande n'est pas conforme à l'Accord;

— lorsque, malgré la déclaration de la Partie requérante, il appert que la Partie requérante n'a pas utilisé pour obtenir les renseignements tous les moyens disponibles sur son propre territoire, hormis ceux qui susciteraient des difficultés disproportionnées;

— lorsque la communication des renseignements serait contraire à l'ordre public;

— lorsque les renseignements dévoileraient un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial.

— lorsque les renseignements permettent d'appliquer une disposition de la législation fiscale de la Partie requérante qui est discriminatoire à l'encontre d'un citoyen de la Partie requise par rapport à un citoyen de la Partie requérante se trouvant dans les mêmes circonstances (cette limitation intègre le principe, contenu dans les conventions préventives de la double imposition, suivant lequel les discriminations fondées sur la nationalité sont interdites en matière fiscale);

— lorsque l'autorité compétente de la Partie requérante ne pourrait pas, sur la base de sa propre

te verkrijgen. De beslissing aangaande de aanwezigheid van buitenlandse vertegenwoordigers behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij.

Dit soort bijstand zou voornamelijk moeten worden gevraagd indien de verzoekende Partij van mening is dat de aanwezigheid van haar vertegenwoordigers bij de door de aangezochte Partij uitgevoerde controle zal bijdragen tot het oplossen van een interne belasting-aangelegenheid (meer bepaald omdat de uitgevoerde controle een element van een dossier vormt dat in beide overeenkomstsluitende Partijen fiscale gevolgen heeft; dit is over het algemeen het geval wanneer het gaat om verrekenprijzen).

Paragraaf 3 legt de procedure vast die moet gevolgd worden wanneer een krachtens paragraaf 2 ingediend verzoek werd aanvaard door de aangezochte Partij. Alle beslissingen aangaande de modaliteiten voor het uitoefenen van de controle worden genomen door de aangezochte Partij die met de controle is belast.

7. Artikel 7 (Mogelijkheid een verzoek af te wijzen)

Artikel 7 bepaalt in welke situaties een aangezochte Partij mag weigeren om de door de andere overeenkomstsluitende Partij gevraagde inlichtingen te verstrekken :

— wanneer het verzoek, ondanks de verklaring van de verzoekende Partij, niet conform het Akkoord is;

— wanneer, ondanks de verklaring van de verzoekende Partij, blijkt dat de verzoekende Partij niet alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft gebruikt om de inlichtingen te verkrijgen, behalve de middelen die tot onevenredige moeilijkheden zouden leiden;

— wanneer het bekendmaken van de inlichtingen in strijd zou zijn met de openbare orde;

— wanneer de inlichtingen een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen;

— wanneer door de inlichtingen de toepassing mogelijk wordt van een bepaling van de belasting-wetgeving van de verzoekende Partij die discriminatie inhoudt van een burger van de aangezochte Partij ten opzichte van een burger van de verzoekende Partij die zich in dezelfde omstandigheden bevindt (deze beperking voegt het principe in, opgenomen in de overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting, waarbij discriminatie op basis van de nationaliteit verboden is met betrekking tot belastingaangelegenheden);

— wanneer de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij de inlichtingen op basis van haar eigen

législation (ou dans le cadre normal de ses pratiques administratives), recueillir les renseignements en réponse à une demande valable introduite dans des circonstances similaires par la Partie requise conformément au présent Accord.

Cette dernière disposition souligne le caractère bilatéral de l'Accord. Une Partie requise n'est pas tenue de fournir des renseignements qu'elle ne pourrait elle-même obtenir de la Partie requérante en réponse à une demande valable introduite dans des circonstances similaires.

L'article 7 précise enfin qu'une Partie requise ne peut pas refuser de fournir des renseignements lorsque la créance fiscale faisant l'objet de la demande est contestée.

8. Article 8 (Confidentialité)

L'article 8 reprend, en substance, les dispositions relatives à la confidentialité des renseignements contenues dans l'article 26 du Modèle OCDE de convention fiscale, ce afin de protéger les intérêts légitimes des contribuables en matière de confidentialité des données fiscales.

Cet article permet, toutefois, que ces renseignements soient divulgués à d'autres personnes, entités ou autorités (y compris une autorité étrangère) avec l'autorisation écrite expresse de l'autorité compétente de la Partie requise.

9. Article 9 (Frais)

Sauf accords contraires, les frais indirects (activités des agents de la Partie requise en vue d'obtenir les renseignements, copies de documents, etc.) sont pris en charge par la Partie requise et les frais directs exposés spécifiquement pour fournir l'assistance (par exemple le recours à un conseiller externe) sont supportés par la Partie requérante.

Le point 3 du Protocole à l'Accord reprend une liste non exhaustive de ce qui peut ou non être considéré comme des « frais directs ».

De plus, le Protocole stipule que l'autorité compétente de la Partie requise prend contact au préalable avec l'autorité compétente de la Partie requérante s'il est probable que les frais directs afférents à une demande spécifique dépassent 500 euros.

wetgeving (of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden) niet zou kunnen verkrijgen in antwoord op een geldig verzoek dat onder gelijksortige omstandigheden overeenkomstig dit Akkoord zou worden ingediend door de aangezochte Partij.

Deze laatste bepaling beklemtoont het bilateraal karakter van het Akkoord. Een aangezochte Partij is niet verplicht inlichtingen te verstrekken die het zelf niet kan verkrijgen van de verzoekende Partij ingevolge een geldig verzoek in gelijkaardige omstandigheden.

Artikel 7 schrijft ten slotte nog voor dat een aangezochte Partij niet mag weigeren inlichtingen te verstrekken wanneer de belastingvordering die aanleiding gaf tot het verzoek betwist wordt.

8. Artikel 8 (Vertrouwelijkheid)

Artikel 8 herneemt grosso modo de bepalingen inzake het vertrouwelijk karakter van de inlichtingen, die zijn opgenomen in artikel 26 van het OESO-Model van belastingovereenkomst, dit ter bescherming van de gewettigde belangen van de belastingplichtigen op het vlak van het vertrouwelijk karakter van belastinggegevens.

Het artikel staat evenwel toe dat die inlichtingen ter kennis worden gebracht van andere personen, entiteiten of autoriteiten (een buitenlandse entiteit daaronder begrepen) met de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij.

9. Artikel 9 (Kosten)

Behoudens andersluidende afspraken, worden de indirecte kosten (de activiteiten van ambtenaren van de aangezochte Partij met het oog op het verkrijgen van inlichtingen, afschriften van documenten, enz.) ten laste genomen door de aangezochte Partij en worden de directe kosten die specifiek gemaakt zijn bij het verlenen van bijstand (bijvoorbeeld het inschakelen van een externe raadgever) gedragen door de verzoekende Partij.

In punt 3 van het Protocol bij het Akkoord wordt een niet-beperkende opsomming gegeven van wat wel en niet wordt beschouwd als « directe kosten ».

Daarnaast is in het Protocol bepaald dat de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij voorafgaandelijk contact opneemt met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij indien de directe kosten van een specifiek verzoek vermoedelijk meer dan 500 EUR zullen bedragen.

10. Article 10 (Procédure amiable)

Cet article instaure une procédure amiable pour :

- régler les difficultés découlant de l'application ou de l'interprétation de l'Accord;
- préciser les procédures à suivre pour appliquer l'échange de renseignements sur demande et les contrôles fiscaux à l'étranger.

Pour ce faire, les autorités compétentes peuvent communiquer entre elles directement, c'est-à-dire qu'il n'est pas nécessaire de passer par la voie diplomatique. La communication peut se faire par lettre, courrier électronique, téléphone, réunion face à face ou tout autre moyen à leur convenance. À cette fin, les adresses des autorités compétentes sont reprises au point 4 du Protocole. En ce qui concerne la Belgique, seule l'adresse de l'autorité compétente pour les impôts sur les revenus est indiquée. Il est précisé que d'autres adresses communiquées pourront également être utilisées.

11. Article 13 (Entrée en vigueur)

L'Accord entrera en vigueur lorsque chacune des Parties aura notifié à l'autre l'accomplissement de ses procédures internes nécessaires pour l'entrée en vigueur. De la part de la Belgique, cette notification interviendra une fois que la ratification sera rendue possible. Compte tenu du caractère mixte de l'Accord, cela nécessitera l'obtention de l'assentiment du Parlement fédéral et des Parlements des entités fédérées concernées.

Les dispositions de l'Accord seront applicables aux périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement l'entrée en vigueur de l'Accord ou, à défaut de période imposable, aux impôts dus en raison de faits imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement l'entrée en vigueur de l'Accord.

12. Article 14 (Dénonciation)

Chacune des Parties contractantes peut dénoncer l'Accord par écrit. Toutes les demandes reçues jusqu'à la date effective de dénonciation seront traitées conformément aux dispositions de l'Accord. Les dispositions de l'article 8 relatives à la confidentialité demeurent applicables à tous les renseignements échangés sur la base de l'Accord.

10. Artikel 10 (Regeling voor onderling overleg)

Dit artikel stelt een regeling voor onderling overleg in voor :

- het oplossen van moeilijkheden die voortkomen uit de toepassing of de interpretatie van het Akkoord;
- het bepalen van de procedures die moeten gevuld worden voor de toepassing van de uitwisseling van inlichtingen op verzoek en van de belastingcontroles in het buitenland.

De bevoegde autoriteiten kunnen zich daartoe rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen; dat wil zeggen dat het niet noodzakelijk langs diplomatische weg moet verlopen. Het contact kan plaatshebben per brief, per mail, per telefoon, via een gesprek onder vier ogen of via elk ander middel dat hen schikt. De adressen van de bevoegde autoriteiten zijn daartoe opgenomen in punt 4 van het Protocol. Wat betreft België is enkel het adres van de bevoegde autoriteit inzake inkomstenbelastingen opgenomen. Er is bepaald dat daarnaast ook andere medegedeelde adressen kunnen worden gebruikt.

11. Artikel 13 (Inwerkingtreding)

Het Akkoord zal in werking treden wanneer elke Partij de andere Partij in kennis heeft gesteld van de voltooiing van haar binnenlandse procedures die voor de inwerkingtreding vereist is. Van Belgische kant zal die kennisgeving gebeuren zodra het akkoord bekrachtigd zal kunnen worden. Rekening houdend met het gemengd karakter van het Akkoord, zal zulks de goedkeuring vereisen van het Federaal Parlement en van de Parlementen van de betrokken gefedereerde entiteiten.

De bepalingen van het Akkoord zullen van toepassing zijn op belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op de inwerkingtreding van het Akkoord of, wanneer er geen belastbaar tijdperk is, op belastingen die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op de inwerkingtreding van het Akkoord.

12. Artikel 14 (Beëindiging)

Elke overeenkomstsluitende Partij kan het Akkoord schriftelijk beëindigen. Alle verzoeken die zijn ontvangen tot de effectieve datum van beëindiging, zullen worden behandeld overeenkomstig de bepalingen van het Akkoord. De bepalingen van artikel 8 met betrekking tot de vertrouwelijkheid blijven van toepassing op alle inlichtingen die op basis van het Akkoord werden uitgewisseld.

13. Protocole

Pour le commentaire des points 1, 2, 3 et 4 du Protocole, il est renvoyé au commentaire des articles 1er, 5, 9 et 10 de l'Accord lui-même.

Le point 5 du Protocole prévoit que la Belgique et le Liechtenstein examineront d'autres possibilités de collaboration. En outre, après l'entrée en vigueur de l'Accord, l'opportunité d'entamer la négociation d'une convention générale préventive de la double imposition entre la Belgique et le Liechtenstein sera examinée.

*
* *

Le gouvernement estime que l'Accord qui est soumis à votre assentiment offre une solution satisfaisante en ce qui concerne l'assistance administrative en matière fiscale entre la Belgique et le Liechtenstein.

Le gouvernement vous propose par conséquent de donner rapidement votre assentiment à cet Accord afin qu'il puisse entrer en vigueur dans les plus brefs délais.

*Le vice-premier ministre
et ministre des Affaires étrangères,*

Didier REYNDERS.

Le ministre des Finances,

Koen GEENS.

13. Protocol

Voor de besprekking van de punten 1, 2, 3 en 4 van het Protocol wordt verwezen naar de besprekking van de respectievelijke artikelen 1, 5, 9 en 10 van het Akkoord zelf.

In punt 5 van het Protocol is voorzien dat België en Liechtenstein andere mogelijkheden voor samenwerking zullen onderzoeken. Daarnaast zal er na de inwerkingtreding van het Akkoord worden nagegaan of het aangewezen is om te starten met de onderhandeling van een algemene overeenkomst tot het vermindering van dubbele belasting tussen België en Liechtenstein.

*
* *

De regering is van oordeel dat het Akkoord dat aan uw instemming wordt voorgelegd, een toereikende oplossing biedt voor de administratieve bijstand in belastingaangelegenheden tussen België en Liechtenstein.

De regering stelt u bijgevolg voor snel met dit Akkoord in te stemmen opdat het zo spoedig mogelijk in werking zou kunnen treden.

*De vice-eersteminister
en minister van Buitenlandse Zaken,*

Didier REYNDERS.

De minister van Financiën,

Koen GEENS.

PROJET DE LOI

ALBERT II,
Roi des Belges,
À tous, présents et à venir;
SALUT.

Sur la proposition du vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et du ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et le ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, fait à Bruxelles le 10 novembre 2009, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 6 juillet 2013.

ALBERT

Par le Roi :

*Le vice-premier ministre
et ministre des Affaires étrangères,*

Didier REYNDERS.

Le ministre des Finances,

Koen GEENS.

WETSONTWERP

ALBERT II,
Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en van de minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

De vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Financiën zijn ermee gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, gedaan te Brussel op 10 november 2009, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 6 juli 2013.

ALBERT

Van Koningswege :

*De vice-eersteminister
en minister van Buitenlandse Zaken,*

Didier REYNDERS.

De minister van Financiën,

Koen GEENS.

TRADUCTION ACCORD	VERTALING AKKOORD	AGREEMENT
entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale.	tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.	between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein for the exchange of information relating to tax matters.
LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE	DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË	THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM
ET	EN	AND
LE GOUVERNEMENT DE LA PRINCIPAUTÉ DE LIECHTENSTEIN,	DE REGERING VAN HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN,	THE GOVERNMENT OF THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,
ci-après dénommés « les Parties contractantes »,	hierna te noemen « de overeenkomstsluitende Partijen »,	herein referred to as « the Contracting Parties »,
CONSIDÉRANT QUE les Parties contractantes reconnaissent que les liens économiques développés entre les Parties contractantes nécessitent une coopération accrue;	OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen erkennen dat de goed ontwikkelde economische banden tussen de overeenkomstsluitende Partijen verdere samenwerking vergen;	WHEREAS the Contracting Parties recognise that the well-developed economic ties between the Contracting Parties call for further cooperation;
CONSIDÉRANT QUE les Parties contractantes souhaitent, dans leur intérêt mutuel, développer davantage leurs relations en coopérant dans le domaine de la fiscalité;	OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de onderlinge betrekkingen verder wensen uit te bouwen door tot beider voordeel op fiscaal gebied samen te werken;	WHEREAS the Contracting Parties wish to develop their relationship further by cooperating to their mutual benefits in the field of taxation;
CONSIDÉRANT QUE les Parties contractantes souhaitent renforcer la capacité des deux Parties contractantes à appliquer leurs législations fiscales respectives; et	OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de mogelijkheid van beide overeenkomstsluitende Partijen om hun respectieve belastingwetgeving ten uitvoer te brengen willen versterken; en	WHEREAS the Contracting Parties wish to strengthen the ability of both Contracting Parties to enforce their respective tax laws; and
CONSIDÉRANT QUE les Parties contractantes souhaitent établir les termes et conditions qui régissent l'échange de renseignements en matière fiscale;	OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de termijnen en de voorwaarden willen vastleggen voor het regelen van de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden;	WHEREAS the Contracting Parties wish to establish the terms and conditions governing the exchange of information on tax matters;
SONT CONVENUS des dispositions suivantes :	ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN :	HAVE AGREED as follows :
Article 1 ^{er}	Artikel 1	Article 1
Objet et champ d'application de l'Accord	Doel en werkingssfeer van het akkoord	Object and Scope of the Agreement
Les Parties contractantes, par l'intermédiaire de leurs autorités compétentes, s'accordent une assistance par l'échange de renseignements vraisemblablement pertinents pour l'administration et l'application de la législation interne des Parties contractantes relative aux impôts visés par le présent accord, y compris les renseignements vraisemblablement pertinents pour la détermination, l'établissement et la perception de ces impôts en ce qui concerne les personnes soumises à ces impôts ou pour les enquêtes ou poursuites en matière fiscale pénale se rapportant à ces personnes. Les renseignements sont échangés conformément aux dispositions du présent accord et traités comme confidentiels selon les modalités prévues à l'article 8. Les droits et protections dont bénéficient les personnes en vertu des dispositions législatives ou	Via hun bevoegde autoriteiten zullen de overeenkomstsluitende Partijen bijstand verlenen door het uitwisselen van inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van hun nationale wetgeving met betrekking tot de belastingen waarop dit akkoord van toepassing is, daaronder begrepen inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van die belastingen met betrekking tot personen die aan die belastingen onderworpen zijn, of voor het instellen van onderzoeken of vervolgingen inzake strafrechtelijke belastingaangelegenheden die verband houden met die personen. De inlichtingen worden uitgewisseld in overeenstemming met de bepalingen van dit akkoord en worden als vertrouwelijk behandeld op de wijze die is bepaald in artikel 8. De rechten	The Contracting Parties, through their competent authorities, shall provide assistance through exchange of information that is foreseeably relevant to the administration and enforcement of the domestic laws of the Contracting Parties concerning taxes covered by this Agreement, including information that is foreseeably relevant to the determination, assessment and collection of such taxes with respect to persons subject to such taxes or to the investigation in or prosecution of criminal tax matters in relation to such persons. Information shall be exchanged in accordance with the provisions of this Agreement and shall be treated as confidential in the manner provided in Article 8. The rights and safeguards secured to persons by the laws or administrative practice of the requested Party remain applicable.

réglementaires ou des pratiques administratives de la Partie requise restent applicables.

en de bescherming die door de wetgeving of de administratieve praktijk van de aangezochte Partij worden verzekerd aan personen, blijven van toepassing.

Article 2

Compétence

Une Partie requise n'a pas obligation de fournir des renseignements qui ne sont pas détenus par ses autorités ou en la possession ou sous le contrôle de personnes relevant de sa compétence territoriale.

Artikel 2

Rechtsgebied

Een aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar autoriteiten of die noch in het bezit zijn van of onder toezicht staan van personen die zich binnen het rechtsgebied van die Partij bevinden.

Article 3

Impôts visés

1. Le présent accord s'applique aux impôts suivants :

- a) en ce qui concerne le Liechtenstein,
 - (i) l'impôt sur le revenu des personnes physiques (*Erwerbssteuer*);
 - (ii) l'impôt sur le revenu des sociétés (*Ertragssteuer*);
 - (iii) les impôts sur les sociétés (*Gesellschaftssteuern*);
 - (iv) l'impôt sur les plus-values immobilières (*Grundstücksgewinnsteuer*);
 - (v) l'impôt sur la fortune (*Vermögenssteuer*);
 - (vi) l'impôt sur les coupons (*Couponsteuer*);
 - (vii) les impôts sur les successions, les héritages et les donations (*Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern*); et
 - (viii) la taxe sur la valeur ajoutée,

- b) en ce qui concerne la Belgique,
 - (i) l'impôt des personnes physiques;
 - (ii) l'impôt des sociétés;
 - (iii) l'impôt des personnes morales;
 - (iv) l'impôt des non-résidents; et
 - (v) la taxe sur la valeur ajoutée.

2. Le présent accord s'applique aussi aux impôts identiques ou analogues qui seraient établis après la date de signature du présent accord et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplacerait si les Parties contractantes, par l'intermédiaire de

Artikel 3

Belastingen waarop het akkoord van toepassing is

1. Dit akkoord is van toepassing op de volgende belastingen :

- a) in Liechtenstein :
 - (i) de personenbelasting (*Erwerbssteuer*);
 - (ii) de vennootschapsbelasting (*Ertragssteuer*);
 - (iii) de belastingen op vennootschappen (*Gesellschaftssteuern*);
 - (iv) de meerwaardebelasting op onroerend goed (*Grundstücksgewinnsteuer*);
 - (v) de vermogensbelasting (*Vermögenssteuer*);
 - (vi) de couponbelasting (*Couponsteuer*);
 - (vii) de belastingen van nalatenschappen en verkrijgingen krachtens erfrecht en van schenkingen (*Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern*); en
 - (viii) de belasting over de toegevoegde waarde,

- b) in België :
 - (i) de personenbelasting;
 - (ii) de vennootschapsbelasting;
 - (iii) de rechtspersonenbelasting;
 - (iv) de belasting van niet-inwoners; en
 - (v) de belasting over de toegevoegde waarde.

2. Dit akkoord is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van dit akkoord naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven indien de overeenkomstsluitende

Article 2

Jurisdiction

A requested Party is not obliged to provide information which is neither held by its authorities, nor in the possession or control of persons who are within its territorial jurisdiction.

Article 3

Taxes Covered

1. This Agreement shall apply to the following taxes :

- a) in the case of Liechtenstein,
 - (i) the personal income tax (*Erwerbssteuer*);
 - (ii) the corporate income tax (*Ertragssteuer*);
 - (iii) the corporation taxes (*Gesellschaftssteuern*);
 - (iv) the real estate capital gains tax (*Grundstücksgewinnsteuer*);
 - (v) the wealth tax (*Vermögenssteuer*);
 - (vi) the coupon tax (*Couponsteuer*);
 - (vii) the estate, inheritance and gift taxes (*Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern*); and
 - (viii) the value added tax,
- b) in the case of Belgium,
 - (i) the individual income tax;
 - (ii) the corporate income tax;
 - (iii) the income tax on legal entities;
 - (iv) the income tax on non-residents; and
 - (v) the value added tax.

2. This Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes imposed after the date of signature of this Agreement in addition to or in place of the existing taxes if the Contracting Parties, through their competent authorities, so

leurs autorités compétentes, en conviennent. L'autorité compétente de chaque Partie contractante notifie à l'autre toute modification substantielle de sa législation susceptible d'affecter les obligations de cette Partie résultant du présent accord.

3. Le présent accord ne s'applique pas aux impôts perçus dans les deux Parties contractantes par ou pour le compte de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales jusqu'à la date à laquelle la Belgique notifiera au Liechtenstein, par la voie diplomatique, qu'elle consent à cette application.

Article 4

Définitions

1. Dans le présent accord, sauf définition contraire :

a) «Liechtenstein» signifie la Principauté de Liechtenstein, et, lorsque ce terme est employé dans un sens géographique, la zone à l'intérieur de laquelle la législation fiscale de la Principauté de Liechtenstein s'applique;

b) «Belgique» signifie le Royaume de Belgique; employé dans un sens géographique, ce terme désigne le territoire du Royaume de Belgique, y compris la mer territoriale ainsi que les zones maritimes et les espaces aériens sur lesquels, en conformité avec le droit international, le Royaume de Belgique exerce des droits souverains ou sa juridiction;

c) «fonds ou dispositif de placement collectif» signifie tout instrument de placement groupé, quelle que soit sa forme juridique;

d) «fonds ou dispositif de placement collectif public» signifie tout fonds ou dispositif de placement collectif dans lequel l'achat, la vente ou le rachat des parts, actions ou autres participations n'est pas implicitement ou explicitement restreint à un groupe limité d'investisseurs;

e) «société» signifie toute personne morale, ainsi que les entités et les structures spécialisées dans la gestion de patrimoine (*special asset endowments*) considérées fiscalement comme des personnes morales;

f) «autorité compétente» signifie,

(i) en ce qui concerne le Liechtenstein, le gouvernement de la Principauté de Liechtenstein ou son représentant autorisé, et

Partijen dat via hun bevoegde autoriteiten overeenkomen. De bevoegde autoriteit van elke overeenkomstsluitende Partij deelt de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij alle belangrijke wijzigingen mee die in haar wetgeving zijn aangebracht en die een invloed kunnen hebben op de uit dit akkoord voortvloeiende verplichtingen van die Partij.

3. Dit akkoord is niet van toepassing op belastingen die in beide overeenkomstsluitende Partijen door of ten behoeve van een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatische weg ervan in kennis stelt dat België met zulke toepassing akkoord gaat.

Artikel 4

Begripsbepalingen

1. In dit akkoord, tenzij anderszins omschreven :

a) betekent «Liechtenstein» het Vorstendom Liechtenstein, en, in aardrijkskundig verband gebruikt, het gebied waar de belastingwetgeving van het Vorstendom Liechtenstein van toepassing is;

b) betekent «België» het Koninkrijk België; in aardrijkskundig verband gebruikt betekent het het grondgebied van het Koninkrijk België, daaronder begrepen de territoriale zee en alle andere maritieme zones en luchtgebieden waarover het Koninkrijk België, in overeenstemming met het internationaal recht, soevereine rechten of zijn rechtsmacht uitoefent;

c) betekent «gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel» elk instrument voor beleggingen met samengebracht kapitaal, ongeacht de rechtsvorm;

d) betekent «openbaar gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel» elk gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel waarbij de aankoop, de verkoop of de inkoop van bewijzen van deelneming, aandelen of andere belangen niet stilzwijgend of uitdrukkelijk voorbehouden is voor een beperkte groep van beleggers;

e) betekent «vennootschap» elke rechtspersoon, alsmede entiteiten en bijzondere structuren voor vermogensbeheer (*special asset endowments*) die voor de belastingheffing als een rechtspersoon worden behandeld;

f) betekent «bevoegde autoriteit» :

(i) in Liechtenstein, de regering van het Vorstendom Liechtenstein of haar bevoegde vertegenwoordiger; en

agree. The competent authority of each Contracting Party shall notify the other of any substantial changes in laws which may affect the obligations of that Party pursuant to this Agreement.

3. This Agreement shall not apply to taxes imposed in both Contracting Parties by or on behalf of its political subdivisions or local authorities until the date on which Belgium shall notify Liechtenstein through diplomatic channels that Belgium agrees on such application.

Article 4

Definitions

1. In this Agreement, unless otherwise defined :

a) «Liechtenstein» means the Principality of Liechtenstein, and, when used in a geographical sense, the area in which the tax laws of the Principality of Liechtenstein apply;

b) «Belgium» means the Kingdom of Belgium; used in a geographical sense, it means the territory of the Kingdom of Belgium, including the territorial sea and any other area in the sea and in the air within which the Kingdom of Belgium, in accordance with international law, exercises sovereign rights or its jurisdiction;

c) «collective investment fund or scheme» means any pooled investment vehicle, irrespective of legal form;

d) «public collective investment fund or scheme» means any collective investment scheme or fund in which the purchase, sale or redemption of units, shares or other interests is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;

e) «company» means any body corporate, as well as entities and special asset endowments that are treated as a body corporate for tax purposes;

f) «competent authority» means,

(i) in the case of Liechtenstein, the Government of the Principality of Liechtenstein or its authorised representative; and

(ii) en ce qui concerne la Belgique, le ministre des Finances ou son représentant autorisé;

g) «droit pénal» signifie toute disposition pénale qualifiée de telle en droit interne, qu'elle figure dans la législation fiscale, dans la législation pénale ou dans d'autres lois;

h) «en matière fiscale pénale» signifie toute affaire fiscale faisant intervenir un acte intentionnel passible de poursuites en vertu du droit pénal de la Partie requérante;

i) «renseignement» signifie tout fait, énoncé ou document, quelle que soit sa forme;

j) «mesures de collecte de renseignements» signifie les procédures administratives ou judiciaires qui permettent à une Partie requise d'obtenir et de fournir les renseignements demandés;

k) «personne» signifie une personne physique, une société, une succession vacante (*dormant inheritance*) et tout autre groupement de personnes;

l) «catégorie principale d'actions» signifie la ou les catégories d'actions représentant la majorité des droits de vote ou du capital statutaire de la société;

m) «société cotée» signifie toute société dont la catégorie principale d'actions est cotée sur une bourse reconnue, les actions cotées de la société devant pouvoir être achetées ou vendues facilement par le public. Les actions peuvent être achetées ou vendues «par le public» si l'achat ou la vente des actions n'est pas implicitement ou explicitement restreint à un groupe limité d'investisseurs;

n) «bourse reconnue» signifie toute bourse répondant aux conditions substantielles de l'article 4 de la directive 2004/39/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 avril 2004;

o) «Partie requise» signifie la Partie contractante au présent accord à laquelle des renseignements sont demandés ou qui a fourni des renseignements en réponse à une demande;

p) «Partie requérante» signifie la Partie contractante au présent accord qui soumet une demande de renseignements ou qui a reçu des renseignements de la Partie requise;

q) «impôt» signifie tout impôt visé par le présent accord.

(ii) in België, de minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;

g) betekent «strafrecht» elke strafrechtelijke bepaling die als dusdanig wordt aangeduid door het nationale recht, ongeacht of ze opgenomen is in de belastingwetgeving, in de strafwetgeving of in andere wetten;

h) betekent «strafrechtelijke belastingaangelegenheden» belastingaangelegenheden waarbij sprake is van opzettelijke handelingen die krachtens het strafrecht van de verzoekende Partij tot gerechtelijke vervolging kunnen leiden;

i) betekent «inlichtingen» elk feit, elke verklaring of elk stuk, in welke vorm ook;

j) betekent «de middelen voor het verzamelen van inlichtingen» de administratieve of gerechtelijke procedures die een aangezochte Partij in staat stellen om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken;

k) betekent «persoon» een natuurlijke persoon, een vennootschap, een onbeheerde nalatenschap (*dormant inheritance*) en elke andere vereniging van personen;

l) betekent «voornaamste klasse van aandelen» de klasse of klassen van aandelen die een meerderheid van de stemrechten in of van het statutair kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen;

m) betekent «beursgenoteerd bedrijf» elke vennootschap waarvan de voornaamste klasse van aandelen genoteerd is aan een erkende effectenbeurs, op voorwaarde dat haar genoteerde aandelen gemakkelijk door het publiek kunnen gekocht of verkocht worden. Aandelen kunnen «door het publiek» gekocht of verkocht worden wanneer de aankoop of verkoop van aandelen niet stilzwijgend of uitdrukkelijk voorbehouden is voor een beperkte groep van beleggers;

n) betekent «erkende effectenbeurs» elke effectenbeurs die voldoet aan de materiële vereisten van artikel 4 van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 21 april 2004;

o) betekent «aangezochte Partij» de overeenkomstsluitende Partij bij dit akkoord aan dewelke gevraagd is om inlichtingen te verstrekken of die inlichtingen verstrekt heeft ten gevolge van een verzoek;

p) betekent «verzoekende Partij» de overeenkomstsluitende Partij bij dit akkoord die een verzoek om inlichtingen voorlegt of die inlichtingen heeft ontvangen van de aangezochte Partij;

q) betekent «belasting» elke belasting waarop dit akkoord van toepassing is.

(ii) in the case of Belgium, the minister of Finance or his authorised representative;

g) «criminal laws» means all criminal laws designated as such under domestic law, irrespective of whether such are contained in the tax laws, the criminal code or other statutes;

h) «criminal tax matters» means tax matters involving intentional conduct which is liable to prosecution under the criminal laws of the requesting Party;

i) «information» means any fact, statement or record in whatever form;

j) «information gathering measures» means administrative or judicial procedures enabling a requested Party to obtain and provide the information requested;

k) «person» means an individual, a company, a dormant inheritance and any other body of persons;

l) «principal class of shares» means the class or classes of shares representing a majority of the voting power or of the statutory capital of the company;

m) «publicly traded company» means any company whose principal class of shares is listed on a recognised stock exchange provided its listed shares can be readily purchased or sold by the public. Shares can be purchased or sold «by the public» if the purchase or sale of shares is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;

n) «recognised stock exchange» means any stock exchange that fulfils the material requirements of Article 4 of the directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004;

o) «requested Party» means the Contracting Party to this Agreement which is requested to provide information or has provided information in response to a request;

p) «requesting Party» means the Contracting Party to this Agreement submitting a request for or having received information from the requested Party;

q) «tax» means any tax covered by this Agreement.

2. Pour l'application du présent accord à un moment donné par une Partie contractante, tout terme ou toute expression qui n'y est pas défini a, sauf si le contexte exige une interprétation différente ou si les autorités compétentes conviennent d'un sens commun conformément aux dispositions de l'article 10 du présent accord, le sens que lui attribue, à ce moment, le droit de cette Partie contractante, le sens attribué à ce terme ou expression par le droit fiscal applicable de cette Partie contractante prévalant sur le sens que lui attribuent les autres branches du droit de cette Partie contractante.

Article 5

Échange de renseignements sur demande

1. L'autorité compétente de la Partie requise fournit, sur demande de la Partie requérante, les renseignements aux fins visées à l'article 1er. Ces renseignements doivent être échangés, que la Partie requise en ait ou non besoin à ses propres fins fiscales et que l'acte faisant l'objet de l'enquête constitue ou non une infraction pénale selon le droit de la Partie requise s'il s'était produit sur le territoire de cette Partie. L'autorité compétente de la Partie requérante ne soumet une demande de renseignements en vertu du présent article que lorsqu'elle n'est pas à même d'obtenir les renseignements demandés par d'autres moyens disponibles sur son propre territoire, sauf lorsque le recours à ces autres moyens susciterait des difficultés disproportionnées.

2. Si les renseignements en la possession de l'autorité compétente de la Partie requise ne sont pas suffisants pour lui permettre de donner suite à la demande de renseignements, la Partie requise prend toutes les mesures adéquates de collecte de renseignements nécessaires pour fournir à la Partie requérante les renseignements demandés, même si, à ce moment, la Partie requise n'a pas besoin de ces renseignements à ses propres fins fiscales.

3. Sur demande spécifique de l'autorité compétente de la Partie requérante, l'autorité compétente de la Partie requise fournit les renseignements visés au présent article, dans la mesure où son droit interne le lui permet, sous la forme de dépositions de témoins et de copies certifiées conformes aux documents originaux.

2. Voor de toepassing van dit akkoord op enig tijdstip door een overeenkomstsluitende Partij, heeft, tenzij het zinsverband anders vereist of tenzij de bevoegde autoriteiten overeenstemming bereiken omtrent een gemeenschappelijke betekenis ingevolge de bepalingen van artikel 10 van dit akkoord, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking op dat tijdstip heeft volgens het recht van die overeenkomstsluitende Partij, waarbij elke betekenis overeenkomstig het in die overeenkomstsluitende Partij van toepassing zijnde belastingrecht voorrang heeft op een betekenis die aan de uitdrukking wordt gegeven overeenkomstig andere rechtsgebieden van die overeenkomstsluitende Partij.

Artikel 5

Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

1. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij verstrekt op verzoek van de verzoekende Partij de inlichtingen ten behoeve van de in artikel 1 bedoelde doelen. Die inlichtingen worden uitgewisseld ongeacht of de aangezochte Partij die inlichtingen nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden en ongeacht of de onderzochte handelingen door het recht van de aangezochte Partij als strafrechtelijk misdrijf zouden worden aangemerkt indien ze op het grondgebied van de aangezochte Partij plaats zouden vinden. De bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij zal enkel een verzoek om inlichtingen conform dit artikel indienen wanneer zij zelf niet in staat is om de gevraagde inlichtingen door andere middelen die op haar eigen grondgebied beschikbaar zijn te verkrijgen, behalve wanneer het aanwenden van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden.

2. Indien de inlichtingen in het bezit van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij niet toereikend zijn om aan het verzoek om inlichtingen te voldoen, gebruikt de aangezochte Partij alle passende middelen voor het verzamelen van inlichtingen teneinde aan de verzoekende Partij de gevraagde inlichtingen te verstrekken, niettegenstaande het feit dat de aangezochte Partij die inlichtingen op dat ogenblik niet nodig heeft voor haar eigen belastingdoelen.

3. Wanneer de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij daar specifiek om verzoekt, verstrekt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij de inlichtingen die onder dit artikel vallen in de vorm van getuigenverklaringen en gewaarmerkte afschriften van oorspronkelijke stukken, voor zover zulks op grond van haar nationale recht is toegestaan.

2. As regards the application of this Agreement at any time by a Contracting Party, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires or the competent authorities agree on a common meaning pursuant to the provisions of Article 10 of this Agreement, have the meaning that it has at that time under the laws of that Contracting Party, any meaning under the applicable tax laws of that Contracting Party prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Contracting Party.

Article 5

Exchange of Information Upon Request

1. The competent authority of the requested Party shall provide upon request by the requesting Party information for the purposes referred to in Article 1. Such information shall be exchanged without regard to whether the requested Party needs such information for its own tax purposes or the conduct being investigated would constitute a crime under the laws of the requested Party if it had occurred in the territory of the requested Party. The competent authority of the requesting Party shall make a request for information pursuant to this Article when it is unable to obtain the requested information by other means available in its own territory, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty.

2. If the information in the possession of the competent authority of the requested Party is not sufficient to enable it to comply with the request for information, the requested Party shall use all appropriate information gathering measures to provide the requesting Party with the information requested, notwithstanding that the requested Party may not, at that time, need such information for its own tax purposes.

3. If specifically requested by the competent authority of the requesting Party, the competent authority of the requested Party shall provide information under this Article, to the extent allowable under its domestic laws, in the form of depositions of witnesses and authenticated copies of original records.

4. Nonobstant toute disposition contraire de sa législation interne, chaque Partie fait en sorte que ses autorités compétentes aient le droit, sous réserve des termes des articles 1er et 2 du présent accord, d'obtenir et de fournir sur demande :

a) les renseignements détenus par les banques, les autres institutions financières et toute personne agissant en qualité de mandataire ou de fiduciaire;

b) les renseignements concernant la propriété des sociétés, sociétés de personnes, dispositifs de placement collectif et autres personnes, y compris :

(i) dans les limites de l'article 2, les renseignements en matière de propriété concernant toutes ces personnes lorsqu'elles font partie d'une chaîne de propriété;

(ii) en ce qui concerne les dispositifs de placement collectif, les renseignements sur les actions, parts et autres participations dans le fonds ou dispositif;

(iii) en ce qui concerne les fiducies (*trusts*), les renseignements sur les constitutants (*settlers*), les fiduciaires (*trustees*) et les bénéficiaires;

(iv) en ce qui concerne les fondations, les renseignements sur les fondateurs, les membres du conseil de la fondation et les bénéficiaires; et

(v) en ce qui concerne les personnes qui ne sont ni des dispositifs de placement collectif, ni des fiducies (*trusts*) ni des fondations, des renseignements équivalents aux renseignements mentionnés aux sous-paragraphe (i) à (iv).

En outre, le présent accord n'oblige pas les Parties à obtenir ou fournir les renseignements en matière de propriété concernant des sociétés cotées ou des fonds ou dispositifs de placement collectif publics, sauf si ces renseignements peuvent être obtenus sans susciter des difficultés disproportionnées.

5. Toute demande de renseignements est formulée de manière aussi détaillée que possible et précise dans tous les cas par écrit :

a) l'identité de la personne faisant l'objet d'un contrôle ou d'une enquête;

b) la période imposable pour laquelle les renseignements sont demandés;

4. Niettegenstaande elke andersluidende bepaling in haar nationale wetgeving en onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 1 en 2 van dit akkoord, zorgt elke Partij ervoor dat haar bevoegde autoriteiten de bevoegdheid hebben om volgende inlichtingen op verzoek te verkrijgen en te verstrekken :

a) inlichtingen die in het bezit zijn van banken, andere financiële instellingen en personen, daaronder begrepen gevormmachtigen en beheerders, die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon;

b) inlichtingen met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, deelgevenootschappen (*partnerships*), gemeenschappelijke beleggingsstelsels en andere personen, daaronder begrepen :

(i) binnen de beperkingen van artikel 2, inlichtingen inzake eigendom aangaande al zulke personen in een eigendomsketen;

(ii) in het geval van gemeenschappelijke beleggingsstelsels, inlichtingen aangaande aandelen, bewijzen van deelname en andere belangen in het fonds of het stelsel;

(iii) in het geval van trusts, inlichtingen aangaande instellers (*settlers*), beheerders (*trustees*) en gerechtigden;

(iv) in het geval van stichtingen, inlichtingen aangaande stichters, leden van het bestuur van de stichting en gerechtigden; en

(v) in het geval van personen die geen gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts of stichtingen zijn, inlichtingen die gelijkwaardig zijn aan de in subparagrafen (i) tot (iv) vermelde inlichtingen,

op voorwaarde dat dit akkoord voor de Partijen niet de verplichting doet ontstaan om inlichtingen inzake eigendom te verwerven of te verstrekken die betrekking hebben op beursgenoteerde bedrijven of openbare gemeenschappelijke beleggingsfondsen of -stelsels, tenzij die inlichtingen kunnen worden verkregen zonder dat zulks tot onevenredige moeilijkheden leidt.

5. Elk verzoek om inlichtingen wordt zo gedetailleerd mogelijk opgesteld en moet in alle gevallen schriftelijk vermelden :

a) de identiteit van de persoon op wie de controle of het onderzoek betrekking heeft;

b) het belastbaar tijdperk waarvoor de inlichtingen worden gevraagd;

4. Notwithstanding any contrary provisions in its domestic laws, each Party shall ensure that its competent authorities have the authority, subject to the terms of Articles 1 and 2 of this Agreement, to obtain and to provide upon request :

a) information held by banks, other financial institutions and any person, including nominees and trustees, acting in an agency or fiduciary capacity;

b) information regarding the ownership of companies, partnerships, collective investment schemes and other persons, including :

(i) within the constraints of Article 2, ownership information on all such persons in an ownership chain;

(ii) in the case of collective investment schemes, information on shares, units and other interests in the fund or scheme;

(iii) in the case of trusts, information on settlors, trustees and beneficiaries;

(iv) in the case of foundations, information on founders, members of the foundation council and beneficiaries; and

(v) in the case of persons that are neither collective investment schemes, trusts or foundations, equivalent information to the information in subparagraphs (i) to (iv).

Provided that this Agreement does not create an obligation on the Parties to obtain or provide ownership information with respect to publicly traded companies or public collective investment funds or schemes unless such information can be obtained without giving rise to disproportionate difficulties.

5. Any request for information shall be formulated with the greatest possible details and shall in all cases specify in writing :

a) the identity of the person under examination or investigation;

b) the taxable period for which the information is requested;

c) les indications concernant les renseignements recherchés, notamment la nature des renseignements demandés et la forme sous laquelle la Partie requérante préférerait les recevoir;

d) l'affaire, selon la législation fiscale de la Partie requérante, pour laquelle les renseignements sont demandés;

e) les raisons qui donnent à penser que les renseignements demandés sont vraisemblablement pertinents pour l'administration ou l'application des impôts de la Partie requérante visés à l'article 3 en ce qui concerne une personne identifiée au sous-paragraphe a) du présent paragraphe;

f) les raisons qui donnent à penser que les renseignements demandés se trouvent dans la Partie requise, ou sont en la possession ou sous le contrôle d'une personne relevant de la compétence de la Partie requise;

g) dans la mesure où ils sont connus, les nom et adresse de toute personne dont il y a lieu de penser que les renseignements demandés sont en sa possession ou sous son contrôle;

h) une déclaration précisant que la demande est conforme au présent accord; et

i) une déclaration précisant que la Partie requérante a utilisé pour obtenir les renseignements tous les moyens disponibles sur son propre territoire, hormis ceux qui susciteraient des difficultés disproportionnées.

6. L'autorité compétente de la Partie requise accuse réception de la demande à l'autorité compétente de la Partie requérante et s'efforce dans toute la mesure de ses moyens de transmettre les renseignements demandés à la Partie requérante dans le plus bref délai possible.

Article 6

Contrôles fiscaux à l'étranger

1. Moyennant un préavis raisonnable, l'autorité compétente de la Partie requérante peut demander que l'autorité compétente de la Partie requise autorise des représentants de l'autorité compétente de la Partie requérante à entrer sur le territoire de la Partie requise, dans les limites autorisées par la législation, pour interroger des personnes physiques et examiner des documents, avec le consentement écrit préalable des personnes physiques, ou des autres personnes, concernées. L'autorité compétente de la Partie requérante fait connaître dans un délai raisonnable à l'autorité compétente de la Partie requise la date et le lieu de la réunion prévue avec les personnes physiques concernées.

c) aanwijzingen omtreft de gevraagde inlichtingen, daaronder begrepen de aard van de gevraagde inlichtingen en de vorm waarin de verzoekende Partij die inlichtingen bij voorkeur wenst te ontvangen;

d) de aangelegenheid die onder de belastingwetgeving van de verzoekende Partij valt en in verband met dewelke de inlichtingen gevraagd worden;

e) de redenen om aan te nemen dat de gevraagde inlichtingen naar verwachting relevant zullen zijn voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de in artikel 3 bedoelde belastingen van de verzoekende Partij met betrekking tot de in subparagraaf a) van deze paragraaf vermelde persoon;

f) de redenen om aan te nemen dat de gevraagde inlichtingen zich binnen de aangezochte Partij bevinden of dat ze in het bezit zijn van of onder toezicht staan van een persoon die onder de bevoegdheid van de aangezochte Partij valt;

g) voor zover gekend, de naam en het adres van elke persoon van wie verondersteld wordt dat hij in het bezit is van of toezicht heeft over de gevraagde inlichtingen;

h) een verklaring dat het verzoek in overeenstemming is met dit akkoord; en

i) een verklaring dat de verzoekende Partij alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft gebruikt om de inlichtingen te verkrijgen, met uitzondering van de middelen die tot onevenredige moeilijkheden zouden leiden.

6. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij bevestigt de ontvangst van het verzoek aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij en stelt alles in het werk om binnen de grenzen van de middelen waarover zij beschikt de gevraagde inlichtingen zo vlug mogelijk aan de verzoekende Partij te doen toekomen.

Artikel 6

Belastingcontroles in het buitenland

1. Mits die vraag binnen een redelijke voorafgaande termijn te stellen, mag de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij aan de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vragen om toe te staan dat vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij het grondgebied van de aangezochte Partij betreden, voor zover zulks overeenkomstig haar wetgeving is toegestaan, om natuurlijke personen te ondervragen en documenten te onderzoeken, met voorafgaande schriftelijke toestemming van de natuurlijke personen of van andere betrokken personen. De bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij stelt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij binnen een redelijke

c) a statement of the information sought including the nature of the information requested and the form in which the requesting Party would prefer to receive it;

d) the matter under the requesting Party's tax law with respect to which the information is sought;

e) the reasons for believing that the information requested is foreseeably relevant to the administration or enforcement of the taxes of the requesting Party covered under Article 3, with respect to the person identified in subparagraph (a) of this paragraph;

f) grounds for believing that the information requested is present in the requested Party or is in the possession or control of a person within the jurisdiction of the requested Party;

g) to the extent known, the name and address of any person believed to be in possession or control of the requested information;

h) a statement that the request is in conformity with this Agreement; and

i) a statement that the requesting Party has pursued all means available in its own territory to obtain the information, except those that would give rise to disproportionate difficulty.

6. The competent authority of the requested Party shall acknowledge receipt of the request to the competent authority of the requesting Party and shall use its best endeavours within its means to forward the requested information to the requesting Party with the least reasonable delay.

Article 6

Tax Examinations Abroad

1. By reasonable notice given in advance the competent authority of the requesting Party may request that the competent authority of the requested Party allows representatives of the competent authority of the requesting Party to enter the territory of the requested Party, to the extent permitted under its laws, to interview individuals and examine records with the prior written consent of the individuals or other persons concerned. The competent authority of the requesting Party shall give reasonable notice to the competent authority of the requested Party of the time and place of the intended meeting with the individuals concerned.

2. À la demande de l'autorité compétente de la Partie requérante, l'autorité compétente de la Partie requise peut autoriser des représentants de l'autorité compétente de la Partie requérante à assister à la phase appropriée d'un contrôle fiscal sur le territoire de la Partie requise.

3. Si la demande visée au paragraphe 2 est acceptée, l'autorité compétente de la Partie requise qui conduit le contrôle fait connaître, aussitôt que possible, à l'autorité compétente de la Partie requérante la date et le lieu du contrôle, l'autorité ou le fonctionnaire désigné pour conduire le contrôle ainsi que les procédures et conditions exigées par la Partie requise pour la conduite du contrôle. Toute décision relative à la conduite du contrôle fiscal est prise par la Partie requise qui conduit le contrôle.

Article 7

Possibilité de décliner une demande

1. L'autorité compétente de la Partie requise peut refuser l'assistance :

a) lorsque la demande n'est pas soumise en conformité avec le présent accord et, en particulier, lorsque les conditions de l'article 5 ne sont pas remplies; ou

b) lorsque la Partie requérante n'a pas utilisé pour obtenir les renseignements tous les moyens disponibles sur son propre territoire, sauf lorsque le recours à ces moyens susciterait des difficultés disproportionnées; ou

c) lorsque la communication des renseignements demandés serait contraire à l'ordre public de la Partie requise.

2. Le présent accord n'oblige pas la Partie requise :

a) à fournir des renseignements soumis à la confidentialité (*legal privilege*), ou qui révéleraient un secret commercial, industriel ou professionnel ou un procédé commercial, étant entendu que les renseignements visés à l'article 5, paragraphe 4, ne seront pas, pour ce seul motif, traités comme un tel secret ou procédé commercial; ou

b) à prendre des mesures administratives dérogant à sa législation et à sa pratique administrative, étant entendu que le présent sous-paragraphe n'affecte en rien les obli-

termijn in kennis van het tijdstip en de plaats van de geplande ontmoeting met de betrokken natuurlijke personen.

2. Op verzoek van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij mag de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij toestaan om aanwezig te zijn bij het ter zake dienstige gedeelte van een belastingcontrole op het grondgebied van de aangezochte Partij.

3. Wanneer het in paragraaf 2 bedoelde verzoek wordt ingewilligd, stelt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij die de controle uitvoert de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij zo spoedig mogelijk in kennis van het tijdstip en de plaats van de controle, van de identiteit van de autoriteit of de ambtenaar die aangesteld is om de controle uit te voeren en van de procedures en voorwaarden die door de aangezochte Partij vereist worden voor het uitvoeren van de controle. Elke beslissing aangaande het uitvoeren van de belastingcontrole wordt genomen door de aangezochte Partij die de controle uitvoert.

Artikel 7

Mogelijkheid een verzoek af te wijzen

1. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij mag weigeren bijstand te verlenen :

a) wanneer het verzoek niet conform dit akkoord werd ingediend en in het bijzonder wanneer de voorwaarden van artikel 5 niet vervuld zijn; of

b) wanneer de verzoekende Partij niet alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft aangewend om de inlichtingen te verkrijgen, behalve wanneer de aanwending van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden; of

c) wanneer het bekend maken van de gevraagde inlichtingen in strijd zou zijn met de openbare orde van de aangezochte Partij.

2. Dit akkoord verplicht de aangezochte Partij niet :

a) tot het verstrekken van inlichtingen waarop de bescherming van de vertrouwelijkheid (*legal privilege*) van toepassing is of van inlichtingen die een handels-, bedrijfs-, rijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, op voorwaarde dat inlichtingen zoals omschreven in artikel 5, paragraaf 4, niet omwille van dat enkele feit als een geheim of handelswerkwijze behandeld worden; of

b) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van haar wetgeving en administratieve praktijk, op voorwaarde dat de verplichtingen van een overeenkomstslui-

2. At the request of the competent authority of the requesting Party, the competent authority of the requested Party may allow representatives of the competent authority of the requesting Party to be present at the appropriate part of a tax examination in the territory of the requested Party.

3. If the request referred to in paragraph 2 is granted, the competent authority of the requested Party conducting the examination shall, as soon as possible, notify the competent authority of the requesting Party of the time and place of the examination, the authority or official designated to carry out the examination and the procedures and conditions required by the requested Party for the conduct of the examination. All decisions regarding the conduct of the tax examination shall be made by the requested Party conducting the examination.

Article 7

Possibility of Declining a Request

1. The competent authority of the requested Party may decline to assist :

a) where the request is not made in conformity with this Agreement, and in particular where the requirements of Article 5 are not met; or

b) where the requesting Party has not pursued all means available in its own territory to obtain the information, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty; or

c) where the disclosure of the information requested would be contrary to public policy (ordre public) of the requested party.

2. This Agreement shall not impose on the requested Party any obligation :

a) to provide information subject to legal privilege, or which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, provided that information described in Article 5 paragraph 4 shall not by reason of that fact alone be treated as such a secret or trade process; or

b) to carry out administrative measures at variance with its laws and administrative practices, provided that nothing in this subparagraph shall affect the obligations of

gations d'une Partie contractante résultant de l'article 5, paragraphe 4, du présent accord.

3. Une demande de renseignements ne peut être rejetée au motif que la créance fiscale faisant l'objet de la demande est contestée.

4. La Partie requise n'est pas tenue d'obtenir et de fournir des renseignements que l'autorité compétente de la Partie requérante ne pourrait obtenir en vertu de son propre droit ou dans le cadre normal de ses pratiques administratives en réponse à une demande valable soumise dans des circonstances similaires par la Partie requise en vertu du présent accord.

5. La Partie requise peut rejeter une demande de renseignements si les renseignements sont demandés par la Partie requérante pour appliquer ou exécuter une disposition de la législation fiscale de la Partie requérante, ou toute obligation s'y rattachant, qui est discriminatoire à l'encontre d'un citoyen de la Partie requise par rapport à un citoyen de la Partie requérante se trouvant dans les mêmes circonstances.

Article 8

Confidentialité

Tout renseignement fourni et reçu par l'autorité compétente d'une Partie contractante en vertu du présent accord est tenu confidentiel et ne peut être divulgué qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et les organes administratifs) relevant de la compétence de cette Partie contractante qui sont concernées par l'établissement, la perception, le recouvrement ou l'exécution des impôts visés par le présent accord, ou par les poursuites ou les décisions en matière de recours se rapportant à ces impôts. Ces personnes ou autorités ne peuvent utiliser ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent, à ces mêmes fins, en faire état lors d'audiences publiques de tribunaux ou dans des décisions judiciaires. Les renseignements ne peuvent être divulgués à toute autre personne, entité ou autorité ou à toute autre autorité étrangère, État ou territoire souverain qui n'est pas partie au présent accord sans l'autorisation écrite expresse de l'autorité compétente de la Partie requise. De même, les renseignements reçus par la Partie requise dans le cadre d'une demande d'assistance qui lui est soumise en vertu du présent accord sont tenus confidentiels dans la Partie requise.

tende Partij ingevolge artikel 5, paragraaf 4, van dit akkoord niet worden aangetast door deze subparagraaf.

3. Een verzoek om inlichtingen mag niet worden afgewezen op grond van het feit dat de belastingvordering die aanleiding gaf tot het verzoek betwist wordt.

4. De aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken die de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij ingevolge haar eigen recht of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden niet zou kunnen verkrijgen ingevolge een geldig verzoek dat onder soortgelijke omstandigheden overeenkomstig dit akkoord zou worden ingediend door de aangezochte Partij.

5. De aangezochte Partij mag een verzoek om inlichtingen afwijzen indien de verzoekende Partij die inlichtingen vraagt met het oog op de toepassing of de tenuitvoerlegging van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende Partij of van een daarmee verband houdende verplichting, die discriminatie inhoudt van een burger van de aangezochte Partij ten opzichte van een burger van de verzoekende Partij die zich in dezelfde omstandigheden bevindt.

Artikel 8

Vertrouwelijkheid

Alle inlichtingen die door de bevoegde autoriteit van een overeenkomstsluitende Partij ingevolge dit akkoord zijn verstrekt of verkregen worden als vertrouwelijk behandeld en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) binnen het rechtsgebied van de overeenkomstsluitende Partij die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de in dit akkoord bedoelde belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen of bij de beslissing in beroepszaken die betrekking hebben op die belastingen. Deze personen of autoriteiten gebruiken die inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen voor die doeleinden deze inlichtingen kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. De inlichtingen mogen niet ter kennis worden gebracht van enige andere persoon, entiteit of autoriteit of van enig ander soeverein grondgebied, rechtsgebied of Staat die niet deelneemt aan dit akkoord zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij. Inlichtingen die door de aangezochte Partij werden verkregen samen met een verzoek om bijstand ingevolge dit akkoord worden eveneens als vertrouwelijk behandeld in de aangezochte Partij.

a Contracting Party under Article 5 paragraph 4 of this Agreement.

3. A request for information shall not be refused on the ground that the tax claim giving rise to the request is disputed.

4. The requested Party shall not be required to obtain and to provide information which the competent authority of the requesting Party would not be able to obtain under its own laws or in the normal course of administrative practice in response to a valid request made in similar circumstances from the requested Party under this Agreement.

5. The requested Party may decline a request for information if the information is requested by the requesting Party to administer or enforce a provision of the tax law of the requesting Party, or any requirement connected therewith, which discriminates against a citizen of the requested Party as compared with a citizen of the requesting Party in the same circumstances.

Article 8

Confidentiality

Any information provided and received by the competent authority of a Contracting Party under this Agreement shall be treated as confidential and may be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) in the jurisdiction of the Contracting Party concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by this Agreement. Such persons or authorities shall use such information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions for these purposes. The information may not be disclosed to any other person or entity or authority or any other jurisdiction, State or sovereign territory not party to this Agreement without the express written consent of the competent authority of the requested Party. Information received by the requested Party in conjunction with a request for assistance under this Agreement shall likewise be treated as confidential in the requested Party.

<p>Article 9</p> <p>Frais</p> <p>À moins que les autorités compétentes des Parties n'en conviennent autrement, les frais indirects exposés pour fournir l'assistance sont supportés par la Partie requise, et les frais directs exposés pour fournir l'assistance (y compris les frais résultant du recours à des conseillers externes dans le cadre du contentieux ou à d'autres fins) sont supportés par la Partie requérante. Les autorités compétentes se concertent périodiquement au sujet du présent article. En particulier, l'autorité compétente de la Partie requise consulte à l'avance l'autorité compétente de la Partie requérante si elle s'attend à ce que la fourniture de renseignements concernant une demande spécifique donne lieu à des frais importants.</p>	<p>Artikel 9</p> <p>Kosten</p> <p>Tenzij de bevoegde autoriteiten van de Partijen anders overeenkomen, worden indirecte kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand gedragen door de aangezochte Partij en worden directe kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand (daaronder begrepen de kosten voor het inschakelen van externe raadgevers in verband met rechtszaken of anderszins) gedragen door de verzoekende Partij. De respectieve bevoegde autoriteiten plegen van tijd tot tijd overleg met elkaar aangaande dit artikel, en in het bijzonder pleegt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vooraf overleg met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij wanneer de kosten voor het verstrekken van inlichtingen betreffende een specifiek verzoek naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.</p>	<p>Article 9</p> <p>Costs</p> <p>Unless the competent authorities of the Parties otherwise agree, indirect costs incurred in providing assistance shall be borne by the requested Party, and direct costs incurred in providing assistance (including costs of engaging external advisers in connection with litigation or otherwise) shall be borne by the requesting Party. The respective competent authorities shall consult from time to time with regard to this Article, and in particular the competent authority of the requested Party shall consult with the competent authority of the requesting Party in advance if the costs of providing information with respect to a specific request are expected to be significant.</p>
<p>Article 10</p> <p>Procédure amiable</p> <p>1. En cas de difficultés ou de doutes entre les Parties contractantes au sujet de l'application ou de l'interprétation du présent accord, les autorités compétentes s'efforcent de régler la question par voie d'accord amiable.</p> <p>2. Outre les accords visés au paragraphe 1er, les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent déterminer d'un commun accord les procédures à suivre en application du présent accord.</p> <p>3. Les autorités compétentes des Parties contractantes peuvent communiquer entre elles directement lorsqu'elles recherchent un accord en application du présent article.</p> <p>4. Les Parties contractantes peuvent également convenir d'autres formes de règlement des différends.</p>	<p>Artikel 10</p> <p>Regeling voor onderling overleg</p> <p>1. Wanneer er tussen de overeenkomstsluitende Partijen moeilijkheden of twijfelpunten mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van dit akkoord trachten de bevoegde autoriteiten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming op te lossen.</p> <p>2. Naast de in paragraaf 1 bedoelde overeenstemming kunnen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen onderlinge overeenstemming bereiken aangaande de procedures die moeten gevolgd worden ingevolge dit akkoord.</p> <p>3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen teneinde een overeenstemming zoals bedoeld in dit artikel te bereiken.</p> <p>4. De overeenkomstsluitende Partijen kunnen eveneens overeenstemming bereiken aangaande andere vormen van geschilregeling.</p>	<p>Article 10</p> <p>Mutual Agreement Procedure</p> <p>1. Where difficulties or doubts arise between the Contracting Parties regarding the implementation or interpretation of this Agreement, the competent authorities shall endeavour to resolve the matter by mutual agreement.</p> <p>2. In addition to the agreements referred to in paragraph 1, the competent authorities of the Contracting Parties may mutually agree on the procedures to be used under this Agreement.</p> <p>3. The competent authorities of the Contracting Parties may communicate with each other directly for purposes of reaching agreement under this Article.</p> <p>4. The Contracting Parties may also agree on other forms of dispute resolution.</p>
<p>Article 11</p> <p>Protocole</p> <p>Le Protocole annexé au présent accord en fait partie intégrante.</p>	<p>Artikel 11</p> <p>Protocol</p> <p>Het bijgevoegde Protocol vormt een integrerend deel van dit akkoord.</p>	<p>Article 11</p> <p>Protocol</p> <p>The attached Protocol shall be an integral part of this Agreement.</p>

Article 12**Dispositions d'application**

Les Parties contractantes adoptent toute législation nécessaire pour se conformer au présent accord et lui donner effet.

Article 13**Entrée en vigueur**

Chacune des Parties contractantes notifiera à l'autre l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent accord. Le présent accord entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications, et sera applicable à toutes les demandes soumises, mais seulement en ce qui concerne les périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Accord ou, à défaut de période imposable, en ce qui concerne les impôts dus au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Accord.

Article 14**Désignation**

1. Le présent accord restera en vigueur jusqu'à sa désignation. Chacune des Parties contractantes peut désigner l'Accord en notifiant cette désignation par écrit.

2. Cette désignation prend effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'un délai de trois mois à compter de la date de réception de la notification de désignation par l'autre Partie contractante. Toutes les demandes reçues jusqu'à la date effective de désignation seront traitées conformément aux termes du présent accord.

3. Après la désignation du présent accord, les deux Parties contractantes restent liées par les dispositions de l'article 8 pour tous renseignements obtenus en application du présent accord.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent accord.

FAIT à Bruxelles, le 10 novembre 2009, en double exemplaire, en langue anglaise.

Artikel 12**Uitvoeringswetgeving**

De overeenkomstsluitende Partijen nemen alle wetgevende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van de bepalingen van dit akkoord.

Artikel 13**Inwerkingtreding**

Elke overeenkomstsluitende Partij stelt de andere overeenkomstsluitende Partij in kennis van de voltooiing van de procedures die door haar wetgeving voor de inwerkingtreding van dit akkoord is vereist. Dit akkoord zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en zal van toepassing zijn voor alle ingediende verzoeken doch alleen met betrekking tot belastbare tijdsperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden of, wanneer er geen belastbaar tijdsperiode is, met betrekking tot de belastingen die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden.

Artikel 14**Beëindiging**

1. Dit akkoord zal van kracht blijven tot het beëindigd wordt. Elke overeenkomstsluitende Partij kan het akkoord beëindigen door schriftelijk kennis te geven van de beëindiging.

2. Die beëindiging zal van kracht worden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdsvak van drie maanden vanaf de datum waarop de andere overeenkomstsluitende Partij de kennisgeving van de beëindiging ontvangen heeft. Alle verzoeken die tot de datum van effectieve beëindiging worden ontvangen, zullen worden behandeld in overeenstemming met de bepalingen van dit akkoord.

3. Na de beëindiging van dit akkoord blijven beide overeenkomstsluitende Partijen gebonden door de bepalingen van artikel 8 met betrekking tot alle inlichtingen die ingevolge dit akkoord werden verkregen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevormd door hun respectieve regeringen, dit akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 10 november 2009 in de Engelse taal.

Article 12**Implementation Legislation**

The Contracting Parties shall enact any legislation necessary to comply with, and give effect to, the terms of this Agreement.

Article 13**Entry into Force**

Each of the Contracting Parties shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the later of these notifications, and shall have effect for all requests made but only in respect of taxable periods beginning on or after January 1 of the year next following the year in which the Agreement entered into force or, where there is no taxable period, in respect of taxes due in respect of taxable events taking place on or after January 1 of the year next following the year in which the Agreement entered into force.

Article 14**Termination**

1. This Agreement shall remain into force until terminated. Either Contracting Party may terminate the Agreement by giving a notice of termination in writing.

2. Such termination shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notice of termination by the other Contracting Party. All requests received up to the effective date of termination will be dealt with in accordance with the terms of this Agreement.

3. After termination of this Agreement, both Contracting Parties shall remain bound by the provisions of Article 8 with respect to any information obtained under this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Brussels, this 10th day of November 2009, in the English language.

**TRADUCTION
PROTOCOLE**

à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale.

Lors de la signature de l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein (les « Parties contractantes ») en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, les Parties contractantes sont convenues des dispositions suivantes, qui font partie intégrante du présent accord :

1. En ce qui concerne l'article 5, paragraphe 1er, il est entendu que le contribuable, à moins qu'il ne fasse l'objet d'une enquête criminelle, peut être informé de l'intention de soumettre une demande de renseignements. Si le fait d'informer le contribuable risque de compromettre l'objet de l'enquête, il n'est pas nécessaire de l'informer.

2. En ce qui concerne l'article 5, paragraphe 5, sous-paragraphe *a*), il est entendu qu'il n'est pas nécessaire de fournir le nom du contribuable afin de déterminer son identité, si cette identité peut être déterminée à partir d'éléments équivalents.

3. À l'article 9, l'expression « frais directs » doit être interprétée comme suit :

a) les « frais directs » comprennent, sans s'y limiter, les exemples suivants :

aa) les frais raisonnables de reproduction et de transmission de documents à l'autorité compétente de la Partie requérante;

bb) les sommes raisonnables demandées par une institution financière ou un autre dépositaire de documents pour la copie de documents et les recherches se rapportant à une demande spécifique de renseignements;

cc) les frais raisonnables pour la transcription sténographique de comptes rendus et d'auditions, de dépositions ou de témoignages;

dd) les frais et dépenses raisonnables, déterminés conformément aux montants autorisés en vertu de la législation pertinente, pour la personne qui se présente volontairement sur le territoire de l'une des Parties contractantes en vue d'un entretien, d'une déposition ou d'un témoignage concernant une demande spécifique de renseignements;

**VERTALING
PROTOCOL**

bij het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

Bij de ondertekening van het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein (de « overeenkomstsluitende Partijen ») inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden zijn de overeenkomstsluitende Partijen de volgende bepalingen overeengekomen, die een integrerend deel van dit akkoord vormen :

1. Met betrekking tot artikel 5, paragraaf 1, is overeengekomen dat de belastingplichtige, tenzij hij onderworpen is aan een strafrechtelijk onderzoek, mag worden ingelicht omtrent het voornemen om een verzoek om inlichtingen in te dienen. Indien het inlichten van de belastingplichtige het doel van het onderzoek in gevaar brengt, is het niet noodzakelijk zulks te doen.

2. Met betrekking tot artikel 5, paragraaf 5, subparagraph *a*), is overeengekomen dat het niet noodzakelijk is om de naam van de belastingplichtige te verstrekken om diens identiteit vast te stellen, indien deze identiteit uit gelijksoortige gegevens kan worden bepaald.

3. De uitdrukking « directe » kosten uit artikel 9 moet als volgt worden geïnterpreteerd :

a) voorbeelden van « directe kosten » omvatten, maar zijn niet beperkt tot, het volgende :

aa) redelijke kosten voor het reproduceren van documenten of stukken en voor het overbrengen daarvan aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij;

bb) redelijke vergoedingen die door een financiële instelling of door een andere bewaarder van documenten worden opgelegd voor het kopiëren van stukken en voor onderzoek dat betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen;

cc) redelijke kosten voor stenografische verslagen en interviews, verklaringen onder eed of getuigenverklaringen;

dd) redelijke vergoedingen en uitgaven, bepaald in overeenstemming met bedragen die overeenkomstig de toepasselijke wetgeving zijn toegestaan, voor de persoon die vrijwillig op het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende Partijen verschijnt voor een interview, een verklaring onder eed of een getuigenverklaring die betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen;

PROTOCOL

to the Agreement between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein for the exchange of information relating to tax matters.

On the occasion of the signing of the Agreement between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein (the « Contracting Parties ») for the exchange of information relating to tax matters, the Contracting Parties have agreed upon the following provisions, which are an integral part of this Agreement :

1. With respect to Article 5 paragraph 1, it is understood that the taxpayer, uENess subject to criminal investigations, can be informed about the intention to make a request for information. If the information of the taxpayer would jeopardise the purpose of the investigation, information is not necessary.

2. With respect to Article 5 paragraph 5 subparagraph *a*, it is understood that it is not necessary to provide the name of the taxpayer in order to define its identity, if this identity can be determined from equivalent elements.

3. In Article 9 the term « direct » costs shall be interpreted as follows :

a) examples of the « direct costs » include, but are not limited to, the following :

aa) reasonable costs of reproducing and transporting documents or records to the competent authority of the applicant Party;

bb) reasonable fees imposed by a financial institution or other record keeper for copying records and research related to a specific request for information;

cc) reasonable costs for stenographic reports and interviews, depositions or testimony;

dd) reasonable fees and expenses, determined in accordance with amounts allowed under applicable law, on the person who voluntarily appears in the territory of one of the Contracting Parties for interview, deposition or testimony relating to a particular information request;

ee) les honoraires juridiques raisonnables pour un avocat du secteur privé, désigné ou engagé avec l'accord de l'autorité compétente de la Partie requérante pour un litige devant les tribunaux de la Partie requise relativ à une demande spécifique de renseignements.

b) Les « frais directs » ne comprennent pas les frais administratifs et les frais généraux ordinaires exposés par la Partie requise pour examiner les demandes de renseignements soumises par la Partie requérante et y répondre.

c) S'il est probable que les frais directs relatifs à une demande spécifique excèdent 500 euros ou l'équivalent en francs suisses, l'autorité compétente de la Partie requise contacte l'autorité compétente de la Partie requérante pour déterminer si la Partie requérante souhaite maintenir la demande et supporter les frais.

4. Les communications officielles relatives aux dispositions du présent accord, y compris les demandes de renseignements soumises en vertu de ces dispositions, doivent être adressées par écrit directement à l'autorité compétente de l'autre Partie contractante aux adresses indiquées ci-dessous, ou à toute autre adresse qui serait communiquée par une Partie contractante à l'autre. Toutes les communications ultérieures relatives aux demandes de renseignements se feront par écrit entre les autorités compétentes précitées ou leurs entités autorisées, étant entendu qu'une consultation directe est possible.

Adresse de l'autorité compétente du Liechtenstein :

Gouvernement de la Principauté de Liechtenstein

Peter-Kaiser-Platz 1

9490 Vaduz

Adresse de l'autorité compétente de la Belgique :

Service public fédéral Finances

Administration de la fiscalité des entreprises et des revenus

DIRECTION III-Relations internationales

Section III 1 /A

North Galaxy Tour A 15e étage

Boulevard du Roi Albert II, 33 — bte 25

1030 Bruxelles

5. Les deux Parties contractantes s'engagent à examiner d'autres possibilités de coopération et d'avantages mutuels. Après

ee) redelijke wettelijke vergoedingen voor een raadsman die niet tot de overheid behoort en die, met de goedkeuring van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij, is aangesteld of ingehuurd voor een rechtszaak in de rechbanken van de aangezochte Partij die betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen.

b) « Directe kosten » omvatten niet de gewone administratieve en algemene onkosten die door de aangezochte Partij zijn opgelopen bij het bestuderen en beantwoorden van verzoeken om inlichtingen die door de verzoekende Partij zijn ingediend.

c) Indien de directe kosten die tot een specifiek verzoek behoren naar verwachting meer zullen bedragen dan 500 euro of de tegenwaarde in Zwitserse frank, neemt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij contact op met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij om te bepalen of de verzoekende Partij wenst door te gaan met het verzoek en de kosten wil dragen.

4. Officiële mededelingen, verzoeken om inlichtingen daaronder begrepen, in verband met of ingevolge de bepalingen van dit akkoord, moeten schriftelijk worden gedaan en moeten rechtstreeks aan de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij worden gericht aan de hieronder opgegeven adressen, of aan een ander adres dat eventueel door een overeenkomstsluitende Partij aan de andere kan worden medegedeeld. Alle daaropvolgende mededelingen betreffende verzoeken om inlichtingen moeten schriftelijk worden gedaan tussen de bovengenoemde bevoegde autoriteiten of hun bevoegde entiteiten, terwijl de mogelijkheid tot rechtstreeks overleg wordt gegeven.

Adres van de bevoegde autoriteit van Liechtenstein :

Regering van het Vorstendom Liechtenstein

Peter-Kaiser-Platz 1

9490 Vaduz

Adres van de bevoegde autoriteit van België :

Federale overheidsdienst Financiën

Administratie voor ondernemings- en inkomensfiscaliteit

Directie III Internationale Betrekkingen

Afdeling III 1/A

North Galaxy Toren A 15e verdieping

Albert II-laan, 33 — bus 25

1030 Brussel

5. Beide overeenkomstsluitende Partijen verbinden zich ertoe andere mogelijkheden tot wederzijdse samenwerking en voordeel

ee) reasonable legal fees for non-government counsel appointed or retained, with the approval of the competent authority of the applicant Party, for litigation in the courts of the requested Party related to a specific request for information.

b) « Direct costs » do not include ordinary administrative and overhead expenses incurred by the requested Party in reviewing and responding to information requests submitted by the applicant Party.

c) If the direct costs pertaining to a specific request are expected to exceed EUR 500 or the Swiss Franc equivalent, the competent authority of the requested Party shall contact the competent authority of the applicant Party to determine whether the applicant Party wants to pursue the request and bear the costs.

4. Formal communications, including requests for information, made in connection with or pursuant to the provisions of this Agreement entered into will be in writing directly to the competent authority of the other Contracting Party at the addresses given below, or such other address as may be notified by one Contracting Party to the other from time to time. Any subsequent communications regarding requests for information will be in writing between the earlier mentioned competent authorities or their authorised entities, whereas the possibility of direct consultation is being given.

Address of the competent authority of Liechtenstein :

Government of the Principality of Liechtenstein

Peter-Kaiser-Platz 1

9490 Vaduz

Address of the competent authority of Belgium :

Federal Public Service Finance

Administration for the taxation of enterprises and income

Department III International Relations

Section III 1/A

North Galaxy Tower A 15th Floor

Boulevard du Roi Albert II 33 — bte 25

1030 Bruxelles

5. Both Contracting Parties are committed to examine other areas of mutual cooperation and benefits. Following the

l'entrée en vigueur du présent accord, les Parties contractantes examineront conjointement la possibilité de conclure une convention tendant à éviter la double imposition.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Bruxelles, le 10 novembre 2009, en double exemplaire, en langue anglaise.

te onderzoeken. Na de inwerkingtreding van dit akkoord zullen de overeenkomstsluitende Partijen gezamenlijk de mogelijkheid onderzoeken om een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting te sluiten.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevoldmachtigd door hun respectieve regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 10 november 2009 in de Engelse taal.

entry into force of this Agreement the Contracting Parties will jointly explore the possibility of entering into a convention for the avoidance of double taxation.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE in duplicate at Brussels, this 10th day of November 2009, in the English language.

AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Avant-projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, et au Protocole, faits à Bruxelles le 10 novembre 2009.

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, et le Protocole, faits à Bruxelles le 10 novembre 2009, sortiront leur plein et entier effet.

*
* *

VOORONTWERP VAN WET VOOR ADVIES VOORGELEZD AAN DE RAAD VAN STATE

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en met het Protocol, gedaan te Brussel op 10 november 2009.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het Protocol, gedaan te Brussel op 10 november 2009, zullen volkomen gevolg hebben,

*
* *

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 53.244/3
DU 8 MAI 2013**

Le 24 avril 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Affaires étrangères à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi « portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et la Principauté de Liechtenstein en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, et au Protocole, faits à Bruxelles le 10 novembre 2009 ».

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 7 mai 2013. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan Smets et Bruno Seutin, conseillers d'État, Lieven Denys, assesseur, et Annemie Goossens, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric Vanneste, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 8 mai 2013.

*
* *

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique (1) et l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

PORTEE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis vise à porter assentiment à un accord avec le Liechtenstein, fait à Bruxelles le 10 novembre 2009, en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale et au protocole y annexé (2).

(1) S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

(2) Accord « between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein for the exchange of information relating to tax matters », fait à Bruxelles le 10 novembre 2009. Seule la version anglaise est authentique; les versions française et néerlandaise sont des traductions.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
Nr. 53.244/3
VAN 8 MEI 2013**

Op 24 april 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet « houdende instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en met het Protocol, gedaan te Brussel op 10 november 2009 ».

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 7 mei 2013. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan Smets en Bruno Seutin, staatsraden, Lieven Denys, assessor, en Annemie Goossens, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric Vanneste, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 mei 2013.

*
* *

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond (1), alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen met een akkoord met Liechtenstein, gedaan te Brussel op 10 november 2009, inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en met het erbij gevoegde protocol (2).

(1) Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat wordt onder « rechtsgrond » de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

(2) Akkoord « between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein for the exchange of information relating to tax matters », gedaan te Brussel op 10 november 2009. Alleen de Engelse versie is authentiek; de Nederlandse en de Franse versies zijn vertalingen.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

3. Le Groupe de travail Traités mixtes, institué par l'accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'autorité fédérale, les communautés et les régions «relatif aux modalités de conclusion des traités mixtes», a estimé le 26 octobre 2010 que l'accord est un traité mixte (1).

4. Eu égard au caractère mixte de l'accord, on peut se demander qui en Belgique devra donner exécution à une demande de renseignements émanant d'une autorité compétente de la Principauté du Liechtenstein.

Il résulte de l'article 4, paragraphe 1er, *f*, (ii), de l'accord que, par «*competent authority*» on entend, en Belgique, «*the minister of Finance or his authorised representative*». S'agissant d'un traité mixte, la compétence ne se trouve pas ainsi exclusivement attribuée au ministre fédéral des Finances (ou à son représentant autorisé), mais peut aussi l'être à un ministre des Finances d'une entité fédérée.

Il est par conséquent recommandé de prévoir un mécanisme et un organe de coordination internes propres à la Belgique, afin de permettre aux autorités compétentes du Liechtenstein de savoir à qui il faut adresser une demande de renseignements et à l'État fédéral, aux communautés et aux régions, de déterminer de quelle manière il y a lieu de donner suite à une demande concrète. Le Conseil d'État préconise dès lors de conclure à ce sujet un accord de coopération au sens de l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980 «de réformes institutionnelles» (2).

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

5. Selon l'article 2 du projet, l'assentiment porte non seulement sur l'accord mais également sur le protocole fait à la même date.

Ainsi qu'il ressort du protocole, les dispositions de celui-ci font partie intégrante de l'accord. Il suffit dès lors de porter assentiment à l'accord.

Le greffier;

A. GOOSSENS.

Le président,

J. BAERT.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. De Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten «over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen», heeft op 26 oktober 2010 geoordeeld dat het akkoord een gemengd verdrag is (1).

4. Gelet op het gemengd karakter van het akkoord rijst de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen uitgaande van een bevoegde autoriteit van het Vorstendom Liechtenstein.

Uit artikel 4, paragraaf 1, *f*, (ii), van het Akkoord volgt dat in België onder «*competent authority*» wordt verstaan «*the minister of Finance or his authorised representative*». Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, is de bevoegdheid daarmee niet exclusief aan de federale minister van Financiën (of zijn bevoegde vertegenwoordiger) toegevoegd, maar kan het ook om een deelstatelijke minister van Financiën gaan.

Daarom verdient het aanbeveling om op het intern-Belgische vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van Liechtenstein weten tot wie een verzoek om inlichtingen moet worden gericht en de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State beveelt dan ook aan daarover een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 «tot hervorming der instellingen» te sluiten (2).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5. Luidens artikel 2 van het ontwerp wordt niet enkel met het akkoord ingestemd, doch ook met het gelijktijdig gesloten protocol.

Zoals uit het protocol blijkt, maken de bepalingen ervan een integrerend deel van het Akkoord uit. Het volstaat dan ook om in te stemmen met het Akkoord.

De griffier;

A. GOOSSENS.

De voorzitter;

J. BAERT.

(1) Des courriers du 20 janvier 2011 confirment que la Conférence interministérielle Politique étrangère (CIEP) a approuvé le rapport du Groupe de travail Traités mixtes dans le cadre d'une procédure écrite.

(2) Comparer avec l'article 1^{erbis} de la loi spéciale du 16 janvier 1989 «relative au financement des communautés et des régions», et avec l'accord de coopération du 7 décembre 2001 entre l'État fédéral et les Régions «relatif à l'échange d'informations dans le cadre de l'exercice de leurs compétences fiscales et aux procédures de concertation concernant l'applicabilité technique des modifications aux impôts régionaux projetées par les Régions et l'applicabilité technique de l'instauration par les Régions de réductions ou d'augmentations générales de l'impôt des personnes physiques dû».

(1) De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 20 januari 2011 is bevestigd.

(2) Vergelijk met artikel 1bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 «betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten», en het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de federale Staat en de gewesten «betreffende de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van hun fiscale bevoegdheden en betreffende de overlegprocedures inzake technische uitvoerbaarheid van door de gewesten voorgenomen wijzigingen aan de gewestelijke belastingen en inzake de technische uitvoerbaarheid van de invoering door de gewesten van algemene belastingverminderingen of -vermeerderingen van de verschuldigde personenbelasting».